

BESËLIDHJA
E RE

Fëmijëria
e Jezusit

Zakaria e Elizabeta

Në kohën e Herodit, mbretit të Judesë, ishte një prift me emër Zakari, i rendit të Abisë. Gruaja e tij ishte prej bijave të Aro-nit dhe emrin e kishte Elizabetë. Të dy ishin të drejtë para Hyut, sepse i mbanin pikërisht të gjitha urdhërimet e porositë e Zotit. Por nuk kishin fëmijë, sepse Elizabeta ishte shqirrë e të dy ishin të shtyrë në moshë.

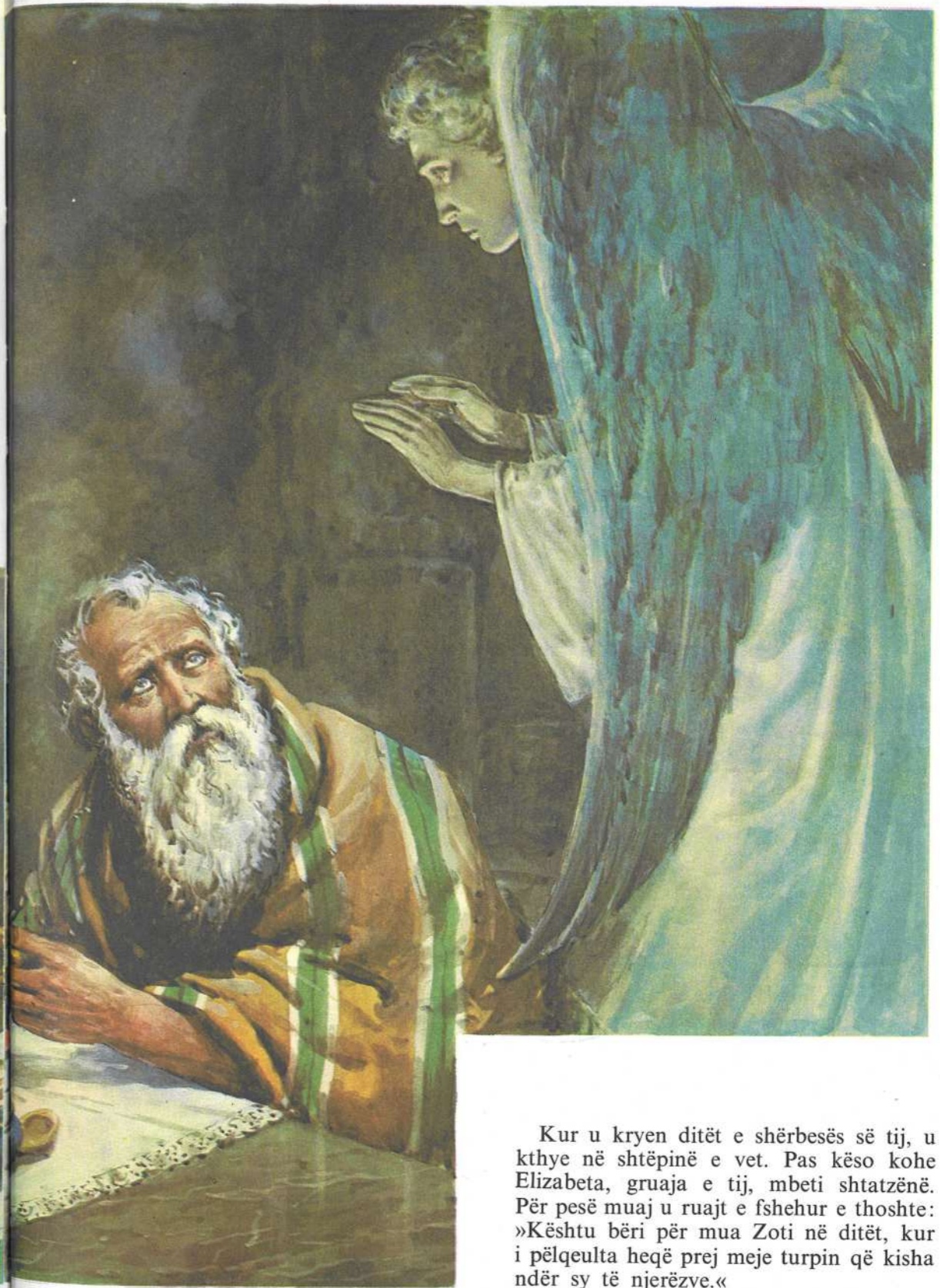
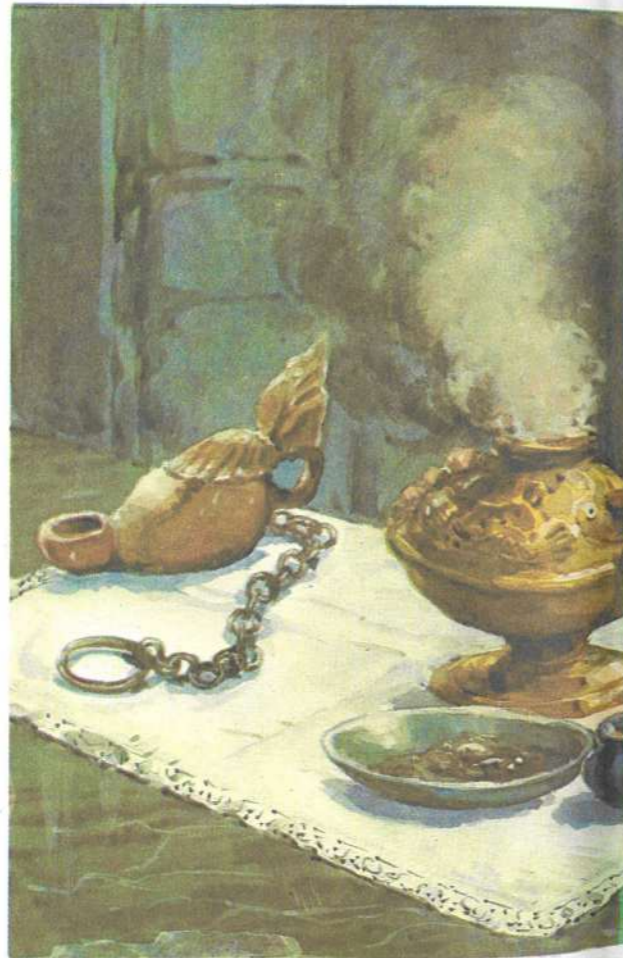
Dhe një herë, Zakarise, kur, sipas rendit të klasës së vet, po kryente shërbesën priftërore para Hyut sipas rregullores së priftërisë, i ra shorti atij të hyjë në Shenjtërore të Zotit për të djegur kemin. Në kohën e flijes së kemimit, mbarë populli rrinte përjashta në lutje.

Atij iu duk engjëlli i Zotit, në këmbë në e djathtën e lterit të kemimit. Zakaria kur e pa, u turbullua dhe e kapi frika. Por engjëlli i tha: »Mos u tremb, Zakari! Të është dëgjuar lutja dhe gruaja jote, Elizabeta, do të lindë një djalë. Ngjitja emrin Gjon. Ti ke për të pasur gëzim dhe galdim e lindjes së tij kanë për t'iu gëzuar edhe shumë të tjerë. Sepse ka për të qenë i madh para Zotit. Nuk do të pijë verë as pije dehëse dhe do të jetë plot me Shpirt Shenjt që nga krahërori i s'ëmës. Shumë bij të Izraelit do t'iu kthejë ke Zoti, Hyu i tyre. Ai do të shkojë para tij me frymë e me fuqi të Elisë 'për të kthyer zemrat e etërve kah bijtë' dhe të padëgjueshmimit në urtinë e të drejtëve për t'iu bërë gati Zotit një popull të përgatitur ta dëgjojë.«

Atëherë Zakaria i tha engjëllit: »Si mund të jem i sigurtë për këtë gjë? Unë jam i vjetër e gruan e kam në moshë të kaluar.« Engjëlli i përgjigj: »Unë jam Gabrieli, që rri para Hyut. Ai më ka dërguar të flas me ty dhe ta bie këtë lajm të gëzueshëm. Dhe, ja, ti do të mbetësh i pagojë dhe nuk do të mund të flasësh deri në atë ditë që këto të plotësohen, sepse

nuk u besove fjalëve të mia, të cilat do të plotësohen patjetër kur të vijë koha.«

Ndërkaq popull e priste Zakarinë dhe po çuditej përse vonoi kaq shumë në Shenjtërore. E kur doli, nuk mund u thoshte asgjë dhe ata e morën me mend se do të ketë pasur në Shenjtërore ndonjë vegim. Ai njëmend mendohej t'iu shprehej me she-nja, por mbeti i pagojë.

Kur u kryen ditët e shërbesës së tij, u kthye në shtëpinë e vet. Pas këso kohe Elizabeta, gruaja e tij, mbeti shtatzënë. Për pesë muaj u ruajt e fshehur e thoshte: »Kështu bëri për mua Zoti në ditët, kur i pëlqeu heqë prej meje turpin që kisha ndër sy të njerëzve.«

Engjëlli i lajmërohet Marisë

Në të gjashtin muaj, Hyu e dërgoi engjëllin Gabriel në një qytet të Galilesë, që quhet Nazaret, te një virgjër, që ishte e fejuar për një njeri që quhej Jozef, prej fisit të Davidit; e virgjëresha quhej Mari.

Engjëlli hyri ke ajo e i tha: »Të falem, o hirplote, Zoti me ty!« Kjo fjalë e shqetësoi Marinë dhe mendonte çka do të jetë kjo përshëndetje. Por engjëlli i tha: »Mos ki frikë, o Mari! Ti ke gjetur hir para Hyut! Ja se do të zësh në krahëror e do të lindësh një djalë e ngjitja emrin Jezus. Ai do të jetë i madh dhe do të quhet i Biri i të Tejetlartit Hy. Zoti Hy ka për t' i dhënë fronin e Davidit, të atit të tij dhe ai do të mbretërojë mbi shtëpinë e Jakobit përgjithmonë dhe mbretëria e tij s' do të ketë mbarim.«

Atëherë Maria i tha engjëllit: »Si do të mund të ngajë kjo pasi unë nuk njoh burrë?« Engjëlli i përgjegji: »Shpirti Shenjt do të zbresë mbi ty dhe fuqia e të Tejetlartit Hy do të mbulojë me hijen e vet. Prandaj ky fëmijë do të jetë shenjt, Biri i Hyut. Dhe ja, Elizabeta, kushrira jote, edhe ajo, në pleqërinë e saj, zu në krahëror një djalë, dhe ajo që mbahet shqirre — është në të gjashtin muaj. Sepse 's'ka gjë të pamundur për Hyun.«

Maria tha: »Ja, shërbëtorja e Zotit, u

bëftë me mua sipas fjalës sate!« Dhe engjëlli shkoi prej saj.

Po ndër ato ditë Maria u nis me nxitim për Malësi, në një qytet të Judës. Ajo hyri në shtëpinë e Zakarisë dhe përshëndeti Elizabetën. Tashti, posa Elizabeta e ndjeu përshëndetjen e Marisë, kërceu fëmija në krahërorin e saj. Elizabeta u mbush me Shpirt Shenjt dhe brohoriti me zë të lartë: »Bekuar je mbi të gjitha gratë dhe i bekuar fryti i krahërorit tënd! Dhe, kah e pata fatin të vijë tek unë Nëna e Zotit tim?! Qe se, posa zëri i përshëndetjes sate arriti në veshë të mi, kërceu prej hareje foshnja në krahërorin tim. E lumja ti, që besova

se do të plotësohet çka të qe thënë prej Zotit.«

Atëherë Maria tha:

*»Shpirti im e madhëron Zotin,
shpirti im me hare i brohorit
Hyut, shëlbuesit tim,
sepse shikoi me pëlqim mbi shërbëtoren
e vet të përvujtë:
qe se që tani të gjitha breznitë do të
më quajnë të lume,
sepse më bëri punë të mëdha i Gjithpushteshmi —
i shenjtë është emri i tij!*

*Mëshira e tij prej breznie në brezni
për ata që e druan.*

*Bëri trimëri me krahun e vet,
i hodh pashtë qëllimet e madhështorëve.
I rrëzoi princat prej froneve të tyre,
e i lartësoi të përvujtit;
të unshmit i mbushi me të mira,
e të pasurit i nisi duarzbrazët.
I ndihmoi Izraelit, shërbëtorit të vet
— duke e sjellë në mend mëshirën
si ua pat premtuar etërve tanë —
kundrejt Abrahamit e farës së tij në
amshim.«*

Pastaj Maria ndenj me Elizabetën rreth tre muaj e atëherë u kthye në shtëpinë e vet.

Lindja e Gjon Pagëzuesit

Elizabetës iu plotësua koha të lindë. Dhe ajo lindi djalin. Kur fqinjët dhe farefisi i saj dëgjuan se Zoti e madhëroi mirësinë e vet kundrejt saj, u gëzuan bashkë me të.

Të tetën ditë u bashkuan për të rrethprerë djalin. Donin ta quanin me emër t' et — Zakari, por nëna e tij tha: »Kurrësesi, por le të quhet Gjon!«

Ata i përgjegjën: »S' është askush në fisin tënd që quhet me këtë emër.«

Atëherë me shenja e pyetën t' anë me ç' emër donte ai ta quajë.

Ai kërkoi rrasëzën e shkrimit dhe shkroi: »Gjon është emri i tij!«

Të gjithë u çuditën. Po në atë çast i erdh i goja dhe iu zhdrivillua gjuha: fliste dhe lavduronte Hyun. Të gjithë fqinjët e tyre i kapi frikë e madhe. Edhe në mbarë Malësinë e Judesë u fliste për këto ngjarje. Të gjithë ata që dëgjonin i mendonin në zemrën e vet e thonin: »Çka thua do të bëhet ky djalë?«

E njëmend, dora e Zotit ishte me të.

Atëherë i ati i tij, Zakaria, u mbush me Shpirt Shenjt dhe profetizoi:

*»Qoftë bekuar Zoti, Hyu i Izraelit,
që e pa dhe e shpërbleu popullin e vet!
Ai e ngriti Shpëtimtarin tonë
në shtëpinë e Davidit, shërbëtorit të vet,
sikurse pati premtuar kaherë me gojë të
profetëve të tij të shenjtë:
se do të na shpëtojë prej armiqve tanë
dhe prej dorës së të gjithë atyre që na
urrejnë;
se do ta bëjë mirësinë që ua premtoi
etërve tanë
e do t' i bjerë në mend Besëlidhja e
tij e shenjtë
e beja që e pat bërë në dobi të Abrahamit,
atit tonë,
se do të na e bëjë të mundshme t' i
shërbejmë pa frikë*

të libruar nga duart e armikut në shenjtëri e drejtësi

para tij në të gjitha ditët e jetës sonë.

E ti, o foshnje, do të jesh profeti i të Tejelartit

sepse ke për të shkuar para Zotit për

t'i bërë gati udhën e tij,

për t' ia dhuruar popullit të tij dijen e shëlbimit

me anë të faljes së mëkateve të tyre,

*në sajë të zemrës së dashur të Hyut,
i cili do të na dërgojë prej qielli në*

pasi Diellin,

*për të shndritur ata që gjenden në errësirë
dhe në hijen e vdekjes,*

për të drejtuar hapat tanë në udhën e paqës.»

E foshnja rritej e zhvillohej shpirtërisht. Banoi në shkretëtirë deri atë ditë që iu dëftua ballafaqe popullit të Izraelit.

Lindja e Jezusit

Ndër ato ditë doli urdhëri i Cezar Augustit të bëhej regjistrimi i krejt botës.

Ky ishte regjistrimi i parë, në kohën kur Kuirini ishte qeveritari i Sirisë. Të gjithë shkonin të regjistroheshin, secili në qytetin e vet. Kështu edhe Jozefi, prej qytetit të Nazaretit të Galileasë, në Judejë, u ngjiti në qytetin e Davidit, që quhet Betlehem, sepse ishte prej shtëpisë e prej fisit të Davidit, për t' u regjistruar bashkë me Marinë, gruan e vet, që ishte shtatzënë.

Tashti, ndërsa ata po gjendeshin atje, iu plotësua koha të lindë. Ajo lindi djalin e vet të vetmin, e mbështolli në shpërgën dhe e vendosi në grazhd, sepse për ta nuk kishte pasur vend në bujtore.

Në atë vend ishin disa barinj, të cilët e kalonin natën përjashta duke bërë rojën e natës rreth grigjës së vet. E engjëlli i

Zotit u afrua ke ata dhe shkëlqimi i Zotit i shndriti e ata u trembën për së forti. Engjëlli u tha: »Mos kini frikë, se ja, po u bie një lajm të mirë, që do të jetë për gëzim të madh të mbarë popullit. Sot u lindi në qytet të Davidit Shëlbuesi, që është Krishti Zot! Dhe ja, shenja për ta njohur: do të gjeni një foshnje të mbështjellë me shpërgëj e të vënë në grazhd.«

Dhe menjëherë iu bashkua engjëllit një shumicë e madhe e ushtrisë qiellore, që madhëronte Hyun e thoshte:

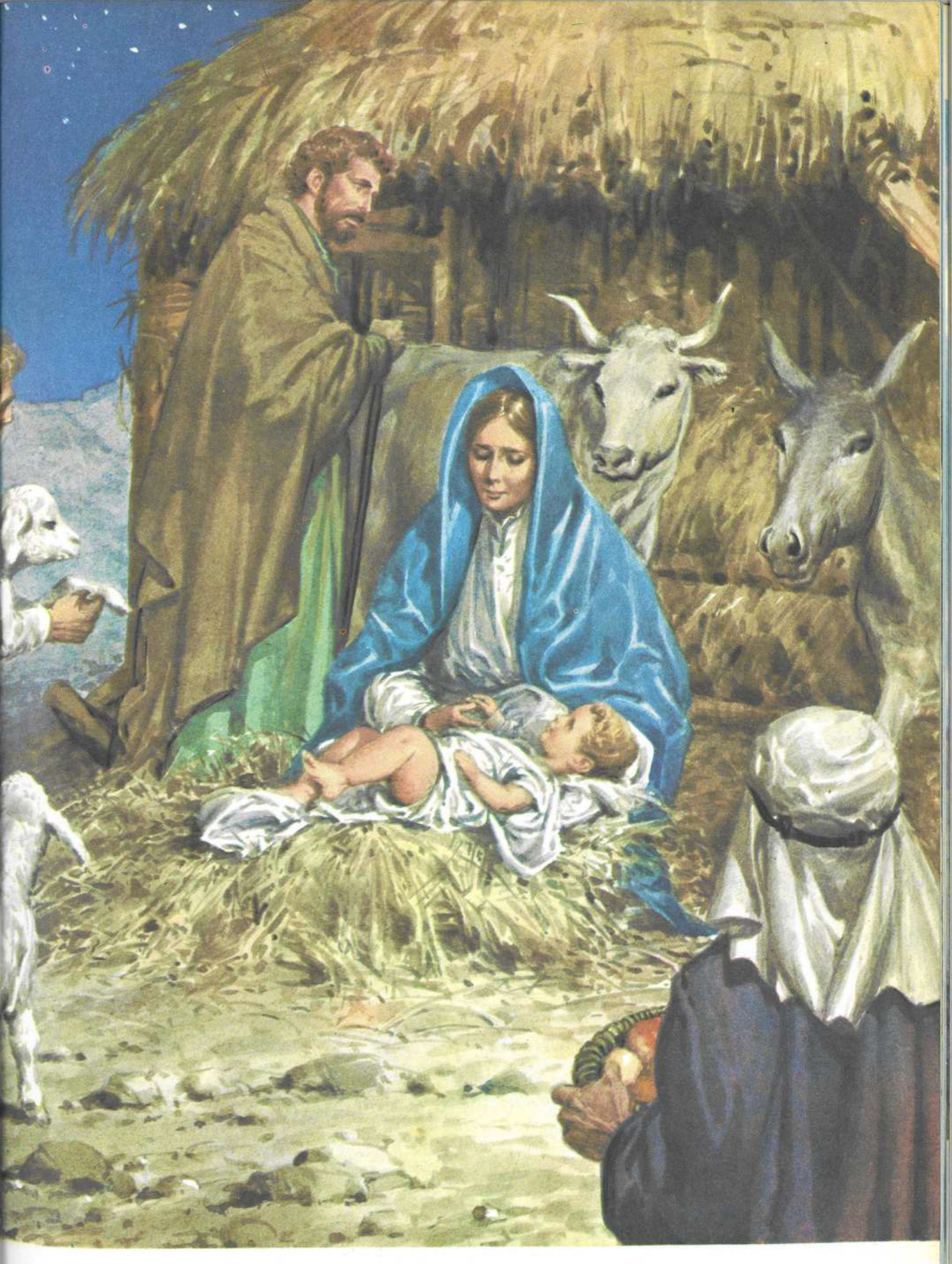
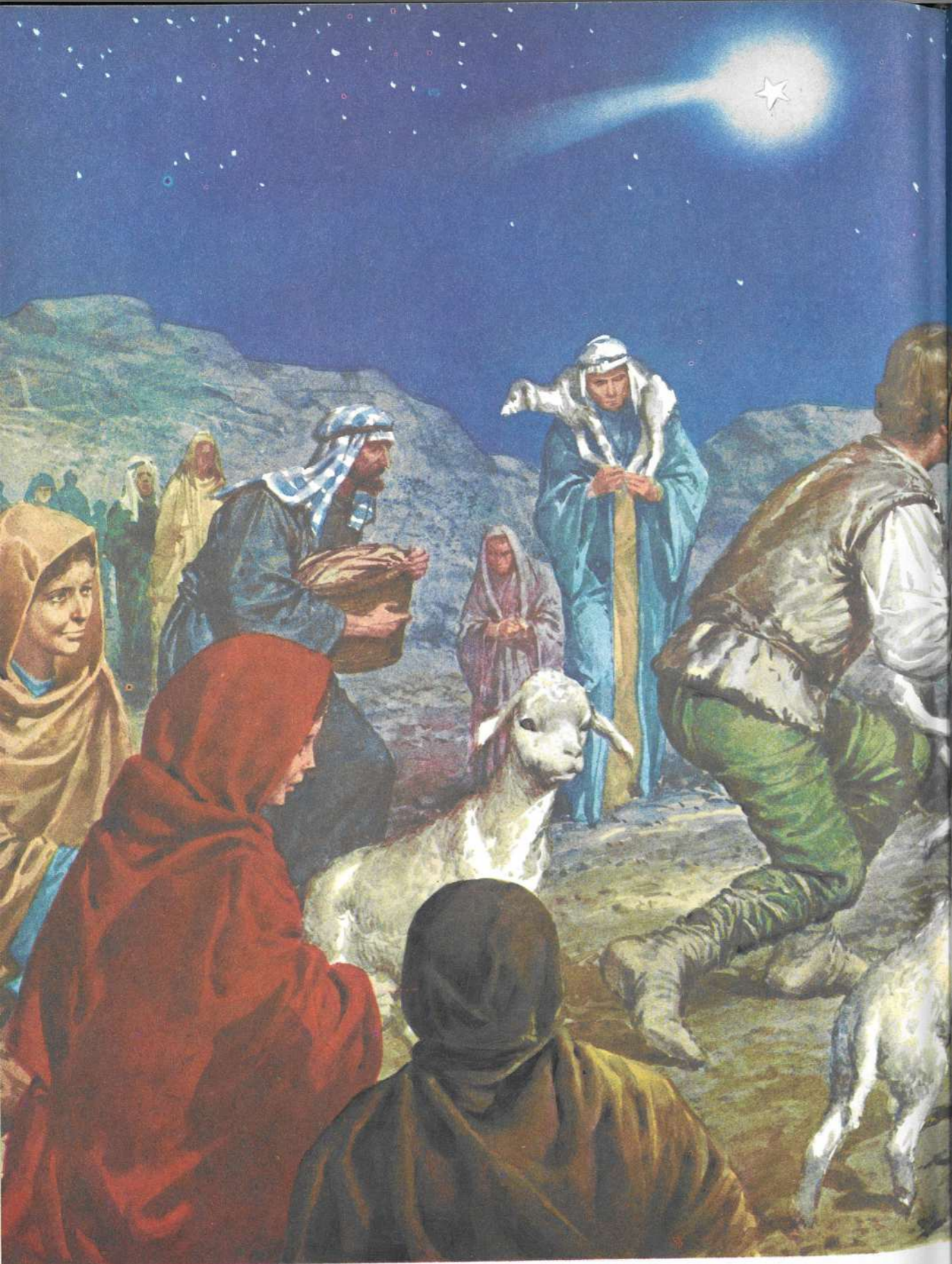
»Lavdi Hyut në lartësitë e qiejve e paqë mbi tokë njerëzve që i ka për zemër!«

Posa engjëjt shkuan prej tyre në qiell, barinjët i thanë njëri-tjerit: »Të shkojmë, pra, deri në Betlehem e të shohim çka ka ndodhur — ngjarjen që na e kumtoi Zoti.«

Shkuan me nxitim dhe gjetën Marinë, Jozefin e foshnjën të vënë në grazhd. Kur e panë, u treguan çka u qe thënë për foshnjën. Të gjithë ata që dëgjonin, mrekulloheshin për ato që u thoshnin barinjët.

E Maria me kujdes i ruante në vete të gjitha këto ngjarje dhe i meditonte në zemrën e vet.

Barinjëtë pastaj u kthyen duke i dhënë lavdi e duke e madhëruar Hyun për gjithçka kishin dëgjuar e kishin parë ashtu sikurse u qe thënë.

Kur u mbushën tetë ditë, për të rrethprerë foshnjen, ia ngjitën emrin Jezus, sikurse e pati quajtur engjëlli para se të zëhej në krahëror.

Kushtimi i Jezusit në Tempull

E kur, sipas Ligjit të Moisiut, u plotësuan ditët e pastrimit të tyre, e çuan Jezusin në Jerusalem për t'ia kushtuar Zotit — sikurse shkruan në Ligjin e Zotit: 'Çdo djalë i parëlindur le t'i kushtohet Zotit', edhe për të dhënë flinë, sikurse është në Ligjin e Zotit: 'një çift turtuj ose dy zogj pëllumbash.'

Tashti, aso kohe jetonte në Jerusalem një njeri që quhej Simon. Ky njeri, i drejtë dhe i përsipirtshëm, priste ngushëllimin e Izraelit dhe në të ishte Shpirti Shenjt. Shpirti Shenjt ia kishte zbuluar se nuk do të vdiste para se ta shihte të Shuguruarin e Zotit. I nxitur prej Shpirtit Shenjt, erdhi në Tempull. Kur prindërit e sollën Jezusin foshnje për të bërë çka kërkon Ligji për të, Simoni e mori para duarsh, falënderoi Hyun dhe tha:

»Tani, o Zot, mund ta marrësh
shërbëtorin tënd,
sipas fjalës tënde në paqë!
Sepse sytë e mi
panë shëlbimin tënd
të cilin e bërë gati
në sy të gjithë popujve:
dritën që shndrit popujt,
lavdinë e popullit tënd, Izraelit.«

Ati i tij dhe nëna u mrekullonin për fjalët që thuheshin për të. Atëherë Simoni i bekoi dhe i tha Marisë, nënës së tij: »Shih! Ky fëmijë është caktuar të jetë shkak rrenimi dhe ngritjeje për shumë në Izrael dhe për shenjë të kundërshtueshme — po edhe ty një shpatë do ta shporojë zemrën tënde, që të zbulohen synimet e shumë zemrave.«

Ishte aso here Ana profeteshë, e bija e Fanuelit, prej fisit të Aserit, shumë e vjetër. Pas vajzërisë së vet kishte jetuar me burrin

e vet shtatë vjetë, pastaj si vejushë kishte mbushur tetëdhjetë katërvjetë. Nuk e lëshonte Tempullin, por me agjërim e lutje natë e ditë i shërbente Hyut. Shi në atë moment arriti edhe ajo dhe filloi të lavdurojë Hyun dhe t'u tregojë të gjithëve që prisnin shpërblimin e Jerusalemit për këtë foshnje.

Pasi kryen gjithçka duhej bërë sipas Ligjit të Zotit, u kthyen në Galile, në qytetin e vet, Nazaret. Fëmija rritej, forcohej në fuqi dhe mbushej me urti — e hiri i Hyut ishte me të.

Vizita e dijetarëve

Pasi Jezusi lindi në Betlehem të Judesë, në kohën e mbretit Herod, qe se disa dijetarë erdhën prej lindjes në Jerusalem e pyetën: »Ku është foshnja e lindur që do të bëhet mbreti i judenjve. Sepse e kemi parë yllin e tij duke lindur e kemi ardhur për ta adhuruar.«

Mbreti Herod, posa e dëgjoji këtë, u shqetësua ai e me të edhe mbarë Jerusalemi. I bashkoi të gjithë kryepriestërit e skribët e popullit dhe i pyeti ku kishte për të lindur Mesia. Ata i përgjegjën: »Në Betlehemin e Judesë, sepse kështu ka shkruar profeti: »*E ti, o Betlehem, tokë e Judës, ti nuk je asesi më i parëndësishmi ndër qytetet kryesore të Judës, sepse prej teje do të dalë një pris që ka për të udhëhequr popullin tim, Izraelin.*«

Atëherë Herodi i thirri fshehurazi Dijetarët dhe me kujdes mori hetime prej sish rreth kohës kur ishte dukur ylli. Pastaj i dërgoi në Betlehem duke u thënë: »Shkoni dhe bëni imtësisht kërkime rreth fëmijës. Kur ta gjeni, më lajmëroni që edhe unë

të vij e ta adhuroj.« (Donte ta vrasë).

Ata, si e dëgjuan mbretin, u nisën. Dhe ja, ylli që e kishin parë në lindjen e tij, u shkante përpara deri që zu vend aty ku

ishite fëmija. Ata, kur e panë yllin, u gëzuan me gëzim të madh fort. E, si hynë në shtëpi, panë fëmijën me Marinë, nënen e tij, ranë përmbys dhe e adhuruan. Pastaj hapën

visaret e veta e i dhuruan: ar, kem dhe mirrë. Të mësuar në ëndërr prej Hyut që mos të ktheheshin ke Herodi, morën një rrugë tjetër për t'u kthyer në vendin e vet.

Ikja në Egjipt

Pasi Dijetarët u nisën, qe se engjëlli i Zotit iu dëftua në ëndërr Jozefit e i tha: »Çohu, merre fëmijën dhe nënën e tij e ik në Egjipt. Rri atje deri që rishtas të vë në dijeni, sepse Herodi ka për qëllim ta kërkojë fëmijën për ta vvarë.«

Ky u çua, mori fëmijën e nënën e tij dhe natën u nis për Egjipt. Banoi atje deri që vdiq Herodi për t'u plotësuar fjala e Zotit e thënë me gojë të profetit: »Nga Egjipti e thirra Birin tim.«

Atëherë Herodi, si pa se e mashtruan Dijetarët, u zemrua për së tepërmi dhe dërgoi t'i vrasin të gjithë djemtë që ishin në Betlehem e në mbarë rrethet e tij, dy vitësh e poshtë, sipas kohës që hetoi nga Dijetarët. Atëherë u plotësua fjala e Jeremisë profet:

*»U dëgjua një brimë në Ramë
— vaj dhe gjëmë e madhe:
vajton Rakela fëmijët e vet
e nuk deshi të ngushëllohej —
sepse ata nuk janë më!«*

Kur vdiq Herodi, engjëlli i Zotit iu duk në ëndërr Jozefit në Egjipt dhe i tha: »Çohu,

merre fëmijën dhe nënën e tij e shko në dhe të Izraelit, sepse kanë vdekur ata që kërkonin t'ia merrnin jetën djalit.«

Atëherë ai u çua, mori fëmijën e nënën

e tij dhe shkoi në dhe të Izraelit. Por, si mori vesh se në Jude mbretëronte Arkelau në vend të Herodit, t'et, pati frikë të shkojë atje; pasi qe mësuar në ëndërr

prej Hyut, shkoi në krahinën e Galilesë. Si arriti atje, zu vend në një qytet që quhet Nazaret, që të plotësohej çka qe thënë prej profetëve: »Do të quhet Nazaretas.«

Veprimtaria
botore e Jezusit

Jezusi në Tempull

Prindërit e Jezusit për çdo vit shkonin në Jerusalem për të kremten e Pashkëve. Kur Jezusi i mbushi dymbëdhjetë vjetë, u ngjitën sipas dokes në festë.

Si u kryen ditët e shtegtimit ata u kthyen, por Jezusi fëmijë zu vend në Jerusalem e prindërit e tij s'po e dinin. Duke menduar se do të jetë me turmë, shkuan ashtu një ditë rrugë e atëherë e kërkuan ndër kushrinj e të njohur. Pasi nuk e gjetën, u kthyen në Jerusalem duke e kërkuar.

Pas tri ditësh e gjetën në Tempull midis dijetarësh duke i dëgjuar ata e duke u vënë pyetje. Të gjithë ata që e dëgjonin, u mrekullonin për dijen e përgjegjet e tija.

Kur e panë, u çuditën dhe nëna e tij i tha: »Çka na bëre kështu, o bir? Ja,

yt atë e unë të kemi kërkuar plot pikëllim!»

E ai u përgjegji: »Po pse më keni kërkuar? A nuk e keni ditur se mua më duhet

të jem në atë që i përket Atit tim?«
Por ata nuk e morën vesh fjalën që u tha.

Zbriti me ta e erdhi në Nazaret dhe i

dëgjonte. E nëna e tij i ruante mirë në zemër të gjitha këto ngjarje.

Jezusi përparonte në dije, në moshë e në hir para Hyut e para njerëzve.

Gjoni pagëzon Jezusin

Në të pesëmbëdhjetin vit të sundimit të Cezarit Tiber, kur Ponc Pilati ishte qeveritari i Judesë, kur Herodi ishte tetrark i Galilesë e Filipi, vëllai i tij, tetrark i krahinës së Ituresë e i Trakonitidës, Lizani, tetrark i Abilenës, kur Ana e Kajfa ishin krypriftërinj: Hyu ia drejtoi fjalën e vet Gjoni, të birit të Zakarisë, në shkretëtirën e Judesë. Ai e përshkoi mbarë krahinën e Jordanit duke predikuar pagëzimin e kthimit për të fituar të falurit e mëkateve.

Thoshte: »Kthehuni e bëni pendesë se është afruar mbretëria e qiellit.«

Vërtet, ky është ai, për të cilin parafoli Isaia profet, kur tha:

*»Dikush bërtet në shkretëtirë:
pregatitni udhën e Zotit,
rrafshoni shtigjet e tija!
Çdo luginë le të mbushet,
çdo mal e kodër le të ulet;
udhët e shtrembëra le të bëhen të drejta
e ato gropa-gropa le të bëhen të rrafshita.
E çdo njeri do ta shohë shëlbimin e Hyut.«*

Gjoni kishte petkun lesi së kamelës e rreth ije një rryp lëkure; ushqimi i tij ishin kacalecat dhe mjalta e egër. Aso here shkante ke ai mbarë Jerusalemi, mbarë Judeja dhe e gjithë krahina e Jordanit. Ata i rrëfenin mëkatet e veta e ky i pagëzonte në lumin Jordan.

Kur Gjoni pa se shumë farisenj e saducenj po i vinin në pagëzim, u tha: »Pjellë shlligash, kush u mësoi t'i ikni zemrimit që po vjen? Bëni pra, vepra të denja kthimi e as mos t'u bjerë në mend të thoni në vete: »Kemi atë Abrahamin!«, sepse unë po u them: Hyu mund t'i nxjerrë bij Abrahamit edhe prej këtyre gurëve! E tashti sëpata

është vënë në rrënjë të lëndëve: çdo lëndë që nuk do të japë fryte të mira, do të pritet e do të qitet në zjarr.«

Atëherë e pyetnin gjindja: »Çka, pra, na duhet të bëjmë?«

A: u përgjegjte: »Kush i ka dy palë të veshme, le t'i ndajë me atë që s' ka, dhe kush ka ushqime le të bëjë po ashtu!«

Erdhën edhe disa tatimtarë për t'u pagëzuar prej tij dhe i thanë: »Çka na duhet

neve të bëjmë, mësues?« Mos kërkoni asgjë përte se u është caktuar.«

E pyetën edhe ushtarët: »Po ne çka duhet të bëjmë?«

Edhe atyre u përgjegji: »Askë mos merrni me të keq, askë mos spiunoni rrejshëm dhe jini të kënaqur me rrogën tuaj.«

E pasi populli priste Mesinë dhe pasi të gjithë mendonin në zemrat e veta për Gjoni: a mos është shi ky Mesia, prandaj Gjoni mori fjalën dhe u tha të gjithëve: »Unë njëmend po pagëzoj me ujë, por po vjen një më i fortë se unë, lidhësat e të mbathurave të cilit nuk jam i denjë t'i zgjidhi. Ai do t'u pagëzojë me Shpirt Shenjt e me zjarr. Ai mban në dorën e vet terploten për të pastruar lëmën e vet, për ta mbledhur grurin në grunarin e vet. Bykun për kundra do ta djegë në zjarr të pafikshëm.

Me këso dhe me shumë mësimë të tjera i shpallte popullit Ungjillin.

Ndër ato ditë, ndërsa mbarë populli po pagëzohej, erdhi Jezusi prej Nazaretit të Galilesë, që ta pagëzonte Gjoni në Jordan. E Gjoni i kundërshtonte duke thënë: »Unë kam nevojë të pagëzohem prej teje e ti vjen te unë?«

Por Jezusi i përgjegji: »Lëre atë punë për tani; kështu na ka hije të kryejmë çdo drejtësi!«

Atëherë e lejoi.

Jezusi, posa qe pagëzuar, doli nga uji. Dhe, ja! Ndërsa po lutej, iu hapën qiejtë, e pa Shpirtin e Hyut- Shpirtin Shenjt — duke zbritur në trajtën trupore porsi pëllumb duke ardhur mbi të. Dhe ja, u dëgjua një zë nga qielli që thoshte: »Ky është Biri im i dashur, të cilin e kam për zemër!«

Tundimi në shkretëtirë

Atëherë Jezusi, plot me Shpirt Shenjt, me shpejt u kthye nga Jordani. Pastaj Shpirti e çoi në shkretëtirë që të tundohej nga djalli. Aty në shkretëtirë banoi për dyzetë ditë, ku e tundonte djalli. Jetonte në mes egërcirash. Ndër ato ditë nuk ngrëni asgjë e, kur ato kaluan, u untua.

Atëherë tunduesi iu afrua e i tha: »Nëse je Biri i Hyut, thuaj që këta gurë të bëhen bukë.«

Ai i përgjegji: »Shkrimi shenjt thotë: 'Njeriu nuk jeton vetëm prej bukës, por prej çdo fjale që del nga goja e Hyut.'«

Pastaj djalli e mori dhe e çoi në qytetin e shenjtë, e vuri në maje të Tempullit dhe i tha: »Në qoftë se je ti Biri i Hyut, hidhu prej këtu poshtë sepse Shkrimi shenjt thotë: 'Për ty ai do t' u urdhërojë engjëjve të vet dhe ata do të mbajnë para duarsh që mos të vritet këmba jote në ndonjë gur.'«

Jezusi i përgjegji: »Porse Shkrimi shenjt thotë edhe këtë: 'Mos e sprovo Zotin Hyun tënd!'«

Rishtas djalli e çoi mbi një mal të lartë shumë, ia dëftoi të gjitha mbretëritë e kësaj bote me bukurinë dhe pasuritë e tyre dhe i tha:

»Të gjitha këto do t' i jap nëse bie përbmys para meje e më adhuron.«

Atëherë Jezusi i përgjegji: »Ik, o djallë, sepse është shkruar:

'Adhuro Zotin, Hyun tënd, dhe vetëm atij shërbej!'

Djalli, pasi i shfrytëzoi të gjitha trajtat e tundimit, u largua prej tij deri në rastin e volitshëm.

Jezusi në Galile

Ndërkaq Herodi tetrarkë, të cilin Gjoni e kishte qortuar për shkak të Herodiadës, gruas së vëllait të tij dhe për shkak të gjitha veprave të tjera të këqia që kishte bërë, të gjitha atyre ua shtoi edhe këtë: e ndryu Gjonin në burg.

Kur, pra, Zoti e mori vesh se ishte burgosur Gjoni, dhe se farisenjtë kishin dëgjuar se Jezusi bashkon më shumë nxënës se Gjoni dhe se pagëzon, — edhe pse në të vërtetë Jezusi nuk pagëzonte por nxënësit e tij, — e la Judenë e rishtas u kthye në Galile.

E lëshoi Nazaretin e u vendos në Kafarnaum, qytet pranë detit në krahinën e fisit të Zabulonit e të Neftalit, që të shkonte në vend fjala, të cilën e tha Isaia profet: »Tokë e Zabulonit e tokë e Neftalit, udhë e detit, në atë anë të Jordanit, Galileja pagane! Populli që gjendet në errësirë e pa një dritë të madhe; mbi ata që banonin në krahinën e hijes së vdekjes, lindi drita.«

Që atëherë Jezusi filloi të predikojë Ungjillin e Hyut e të thotë: »Kthehuni, sepse mbretëria e qiejve është afër!«

Dhe u hap zëri për të nëpër mbarë rrethin dhe mësonte nëpër sinagogat e tyre — i nderuar prej të gjithëve.

Jezusi thërret dymbëdhjetë apostujt

Tregimi mbi thirrjen e nxënësve të parë, në qendrën e të cilëve është Simon Pjetri, plotësohet me tregimin e Gjonit Ungjilltar (1, 35—51). Zgjedhja definitive e të dymbëdhjetë apostujve si dhe emrat e tyre na parashtrohen në tre ungjijtë e parë sipas Mateut (10, 1—4), Markut (3, 13—19) dhe Lukës (6, 12—16). Krahaso me to regjistrimin e të dymbëdhjetë apostujve që gjendet në Veprat e Apostujve (1, 12—14).

Një ditë, ndërsa populli po shtyhej rreth tij për të dëgjuar fjalën e Hyut, e ai ishte në bregun e liqenit të Gjenezaretit, pa dy barka që ishin buzë bregut të liqenit: peshkatarët kishin dalë e po lanin rrjetat. Jezusi hyri në njërin ndër ato barka, — në atë që ishte e Simonit, dhe iu lut ta largonte pakëz prej tokës, u ul e, prej barkës, mësonte popullin.

Kur pushoi së foluri i tha Simonit: »Grahi në ujë të thellë e qitni rrjetat tuaja për të zënë peshk.«

Simoni i përgjegji: »Mësues, gjithë natën jemi munduar e nuk zumë asnjë kokërr, porse në fjalën tënde po i qes rrjetat.«

Si bënë ashtu, zunë një shumicë të madhe peshqish — gati po u shkyheshin rrjetat. Atëherë u bënë shenjë shokëve në barkën tjetër të vinin t' u ndihmonin. Ata erdhën dhe i mbushën të dy lundrat aq sa gati po fundoseshin.

Kur Simon Pjetri pa, i ra ndër këmbë Jezusit dhe i tha: »Largohu prej meje, o Zot, se jam njeri mëkatnor!«

E njëmend, për arsye të zënies së peshkut

që zunë, mbetën shtang të habitur ai dhe të gjithë të tjerët që ishin me të. Gjithashtu edhe Jakobi e Gjoni, të bijtë e Zebedeut, që ishin bashkëgjuearë me Simonin. Jezusi

i tha Simonit: »Mos ki frikë! Që tani do gjuash njerëz!«

E Jezusi u tha (Simonit e Andreut): »Ejani mbas meje dhe unë do t' u bëj peshkatarë njerëzish!« Ata menjëherë lanë rrjetat dhe shkuan pas tij.

E duke vazhduar rrugën mëtej, pa dy vëllezër të tjerë, Jakobin e Zebedeut dhe Gjonin, vëllanë e tij, në barkë bashkë me Zebedeun babanë e tyre, duke arnuar rrjetat dhe i thirri. Ata lanë babanë Zebede në barkë bashkë me mëditës dhe aty për aty shkuan pas tij.

Të nesërmen Jezusi e takoi Filipin dhe i tha: »Eja pas meje!« Filipi ishte prej Bet-saidës, prej qytetit të Andreut e të Pjetrit.

Filipi takoi Natanaelin dhe i tha: »Kemi gjetur atë për të cilin ka shkruar Moisiu në Ligj dhe profetët: Jezusin, të birin e Jozefit, prej Nazaretit.«

Natanaeli i tha: »A mund të dalë ndonjë gjë e mirë prej Nazaretit?«

Filipi i përgjegji: »Eja e shih!«

Kur Jezusi e pa Natanaelin duke u afruar, tha për të: »Qe një izraelas të vërtetë, në të cilin nuk ka dredhi!«

I tha Natanaeli: »Ku më njuh?«

Jezusi i përgjegji: »Para se të thirri Filipi, të kam parë kur ishe nën fik.«

Atëherë Natanaeli i tha: »Rabbi, ti je Biri i Hyut! Ti je Mbreti i Izraelit!«

Jezusi i përgjegji: »Pse të thashë: të kam parë nën fik, po beson. Do të shihësh më shumë se kaq!« Dhe shtoi: »Për të vërtetë, për të vërtetë po ju them, do ta shihni qiellin e hapur dhe engjëjt e Hyut duke u ngjitur e duke zbritur mbi Birin e njeriut.«

Ndër ato ditë Jezusi u ngjiti në mal për t' u lutur. Natën e kaloi aty në lutje Hyut. Kur zbardhi drita, i thirri nxënësit e vet e u tha: »Korra është e madhe, por punëtorë janë pak.« Atëherë i zgjodhi ndër ta të dymbëdhjetit, të cilët i quajti apostuj:

I pari është Simoni, të cilin e quajti Pjetër, Andreu, vëllai i tij, Jakobi dhe Gjoni, Filipi e Bartolomeu, Mateu e Toma, Jakobi i Alfeut dhe Simoni i quajtur Zelot, Tadeu Juda i Jakobit dhe Juda Iskariot, tradhtari i tij.

Këta të dymbëdhjetit i caktoi të jenë me të, t' i çojë të predikojnë e ta kenë

pushtetin t' i dëbojnë djemërit dhe të shërojnë çdo sëmundje e lëngatë.

Jezusi u thoshte: »Nëse ndokush do të vijë pas meje, le t' i bjerë mohit vetvetes, ta marrë kryqin e vet e të vijë mbas meje. Nuk mund të jetë nxënësi më i mirë se mësuesi.

Të lumët ju, kur t' u shajnë e t' u salvojnë dhe, kur, për shkak tim, do t' u shpifin në çdo mënyrë! Gëzohuni e galdoni, sepse i madh do të jetë shpërblimi i juaj në qiell! Ashtu të shndrisë drita juaj para njerëzve, që t' i shohin veprat e mira të tuajat e t' i japin lavdi Atit tuaj që është në qiell.«

Dasma në Kanë

Të tretën ditë po bëhej dasmë në Kanë të Galilesë. Aty ishte edhe nëna e Jezusit. Në dasëm që thirrë edhe Jezusi e nxënësit e tij. Kur u mbaroi vera, nëna e Jezusit i tha: »Nuk kanë verë!« Jezusi i përgjegji: »Ç' po na duhet mua e ty, moj fisnike? Ende nuk ka ardhur koha ime!«

Nëna e tij u tha shërbyesve: »Bëni gjithçka t' u thotë!«

Ishin aty gjashtë enë guri, të vëna për ritin e pastrimit të hebrenjve, që zënte secila dy o tri masë. Jezusi u tha shërbyesve: »Mbushni enët me ujë!«

Ata i mbushën plot.

Atëherë u tha: »Merrni tani e çoni kryekujdestarit të tryezës.«

Ata ia çuan. Kur kryekujdestari i tryezës e kërkoi ujin e kthyer në verë — ai nuk dinte nga vinte, shërbyesit që e kishin mbushur ujin e dinin — kujdestari i tryezës e thirri dhëndrin dhe i tha: »Gjithkush vë së pari në tryezë verën e mirë e kur t' i nxejë pija bie verë më të keqe. Ti e paske ruajtur verën e mirë deri tani!«

Kjo që mrekullia e parë e Jezusit, të cilën e bëri në Kanë të Galilesë; e dëftoi lavdinë e vet e nxënësit e tij besuan në të.

Jezusi mëson në sinagoga

Pastaj u ul në Kafarnaum me nënën e vet, me vëllezër e me nxënës të vet.

Dhe menjëherë në e shtunë, hyri në sinagogë dhe filloi të mësojë. E ishin të mrekulluar për mësimin e tij, sepse i mësonte si ai që ka pushtet e jo si skribët.

Shi atëherë po ndodhte në sinagogën e tyre një njeri i' pushtuar prej shpirtit të ndytë, dhe bërtiti: »Çka ke me ne, o Jezu Nazareni? A ke ardhur të na zhbish? Unë e di kush je: 'Shenjti i Hyut!'«

Jezusi iu kërcënua: »Heshto dhe dil prej tij!«

Atëherë shpirti i ndytë si e shkapati pa mëshirë djaloshin dhe, si lëshoi një brimë të madhe, doli prej tij.

Të gjithë u tmerruan dhe i thoshnin njëri-tjetrit: »Çka është kështu?! Ja, një mësim i ri i pajisur me pushtet! Ky u urdhëroka deri edhe shpitrave të ndytë dhe ata po e ndëgjuakan!«

Dhe menjëherë u ndëgjua për të gjithkund, në katër anët e krahinës së Galileesë.

E Jezusi fill, pasi dolën nga sinagoga, shkoi me Jakobin e Gjonin në shtëpinë e Simonit e të Andreut. E vjehrra e Simonit ishte në shtrat ndër ethe. Menjëherë i tregojnë për të. Ai u afrua, e kapi për dore dhe e ngriti. Aty për aty e liruan ethet dhe ajo u shërbeu.

Në mbrëmje, me të perënduar të diellit, i binin para tij të gjithë të sëmurit dhe të djallosurit. Mbarë qyteti rrani para derës. Ai i shëroi të sëmurit — e ishin shumë

dhe kishin sëmundje të ndryshme — dhe dëboi shumë djemër. Ai vënte dorën mbi secilin prej tyre dhe i shëronte të gjithë që të plotësohej fjala e Isaisë profet: »I mori sëmundjet tona mbi vete e i mbajti lëngatët tona.«

Prej shumëve dilnin djemërit e thoshnin: »Ti je Biri i Hyut!«

Jezusi ju kërcënuua dhe ua ndaloi të flasin, sepse e dinin se ai është Mesia.

Jezusi, heret fort në mëngjes, ndërsa ishte ende natë, u çua e shkoi në një vend të vetmuar e atje po lutej. Simoni me shokë u vu ta kërkojë, e kur e gjetën, i thanë: »Të gjithë po të kërkojnë!« Vërtet, populli e kërkonte.

E ai u tha: »Ejani të shkojmë gjetiu, në fshatrat e afërme, që të predikoj edhe atje. Për këtë arsye edhe kam ardhur!«

E Jezusi shkonte prej një vendi në një vend të tjetër, nëpër mbarë Galilenë duke dhënë mësim nëpër sinagogat e tyre, duke predikuar Ungjillin e Mbretërisë e duke shëruar në popull çdo sëmundje e çdo lëngatë.

Shërimi i gërbulanit

Ndërsa Jezusi po gjendej në njërin ndër ato qytete, kur qe, një njeri plot me gërbulë! Kur e pa Jezusin, ra me fytyrë për dhe e iu lut: »O Zot, nëse ti do, mund të më pastrosh!«

Jezusi, plot dhembshuri, shtriu dorën, e preku dhe tha: »Dua, pastrohu!« Dhe aty për aty u zhduk prej tij gërbula.

Jezusi e porositi mos t' i thotë askujt, por:

»Shko — i tha — dëftohu priftit, çoje flinë për shërimin tënd, sikurse ka urdhëruar Moisiu, atyre për dëshmi.«

Por ai, posa doli, filloi të flasë e ta përhapë ngjarjen, kështu që Jezusi s' mundte më të hyjë në qytet pa qenë njohur, por qëndronte përjashta në vende të pabanuara. Ndërkaq zëri i tij përhapej përherë e më tepër e populli rrante me shumicë për ta dëgjuar e për t' u shëruar nga sëmundjet e tyre.

Farizenjtë i vënë pyetje Jezusit

Pas disa ditësh Jezusi u kthye rrishtas në Kafarnaum. E kur u muar vesh se gjen-dej në shtëpi, u mblodhën aq shumë nje-rëz, sa që s' kishte më vend as para dere. Ai filloi t' ju shpallë fjalën. E ishin aty pranë ndenjor farisenj e mësues të Ligjit, të cilët kishin ardhur prej të gjitha fshatrave të Galileesë, të Judesë dhe prej Jerusalemit. Jezusin fuqia e Zotit e shtynte të shërojë.

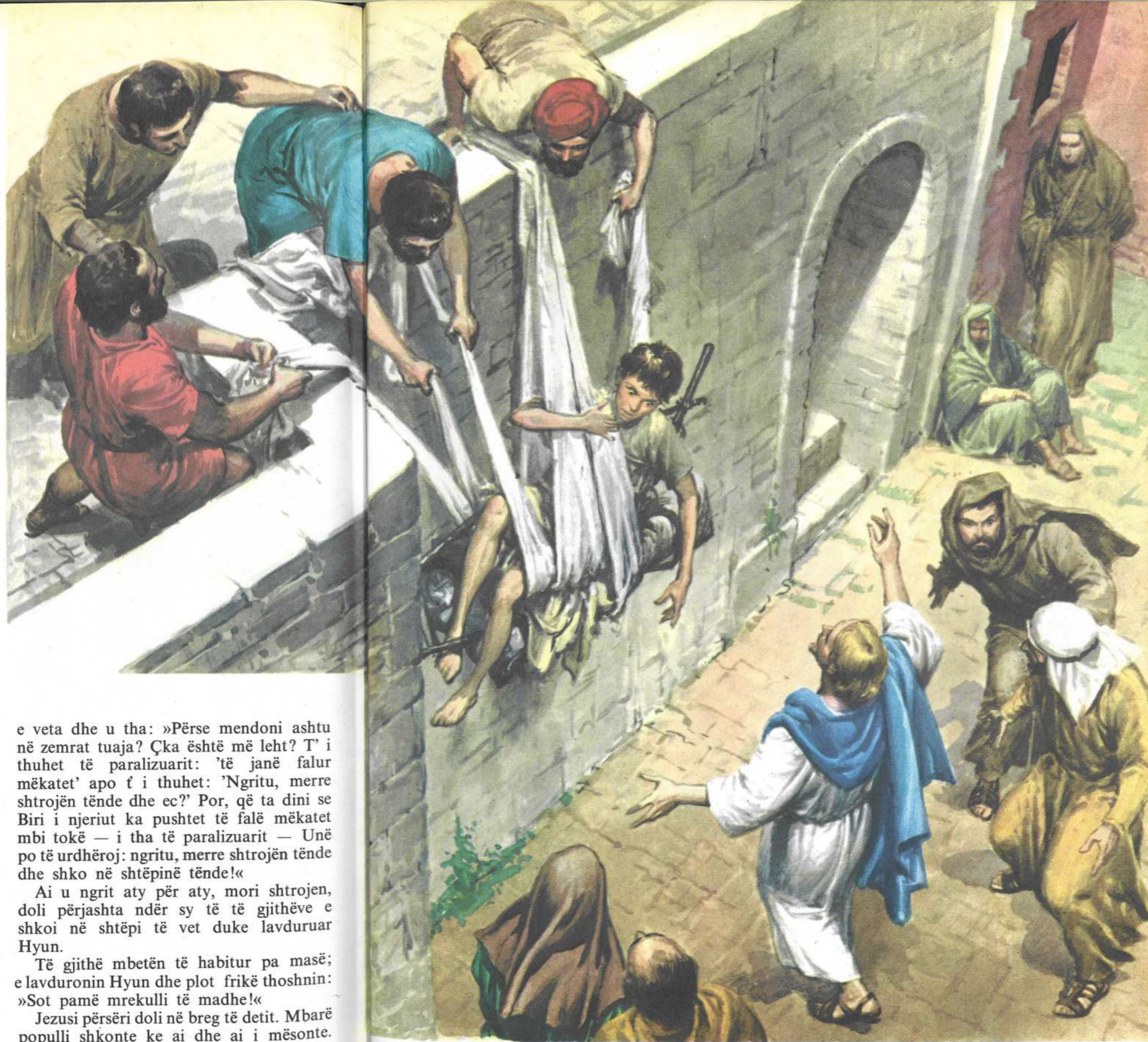
Kur, ja, disa njerëz po mbanin në vig një të paralizuar. E mbanin katër vetë e kërkonin ta sillnin brenda për ta vënë para tij.

E pasi nuk gjetën kah ta shtinin brenda prej shumicës së popullit, u ngjitën në pullaz, e nëpër tjegulla, e ulën me gjith vig në midis të njerëzve — para Jezusit.

Jezusi, duke parë fenë e tyre, i thotë të paralizuarit: »Merr zemër, bir, të janë falur mëkatet!«

Aty po rrinin disa skribë e farisenj dhe këta menduan në zemrat e veta: »Ç' po flet ky kështu? Kjo është blafemi! Kush mund të falë mëkatet përveç një Hyut të vetëm?!«

Menjëherë Jezusi e kuptoi në shpirtin e vet se ata po mendonin ashtu në zemrat

e veta dhe u tha: »Përse mendoni ashtu në zemrat tuaja? Çka është më lehtë? T' i thuhet të paralizuarit: 'të janë falur mëkatet' apo t' i thuhet: 'Ngritu, merre shtrojën tënde dhe ec?' Por, që ta dini se Biri i njeriut ka pushtet të falë mëkatet mbi tokë — i tha të paralizuarit — Unë po të urdhëroj: ngritu, merre shtrojën tënde dhe shko në shtëpinë tënde!«

Ai u ngrit aty për aty, mori shtrojen, doli përjashta ndër sy të të gjithëve e shkoi në shtëpi të vet duke lavdëruar Hyun.

Të gjithë mbetën të habitur pa masë; e lavduronin Hyun dhe plot frikë thoshnin: »Sot pamë mrekulli të madhe!«

Jezusi përsëri doli në breg të detit. Mbarë populli shkante ke ai dhe ai i mësonte.

Si u çua prej andej, pa një njeri, me emër Levi, që quhej Mate, të birin e Alfeut. Rrinte në doganë. Jezusi i tha: »Eja pas meje!«

Ai i la të gjitha, u ngrit u shkoi pas tij. Pastaj Levi i bëri gati në shtëpinë e vet një gosti të madhe. Tashti, ndërsa Jezusi ishte në tryezë në shtëpinë e tij, bashkë me të e me nxënësit e tij ishin ulur shumë tatimtarë e mëkatnorë në tryezë. E ishin përnjëmend shumë.

Skribët e sektës së farisenjve, kur e panë se po hante me tatimtarë e me mëkatnorë, u thanë nxënësve të tij: »Perse Jezusi ha e pi me tatimtarë e me mëkatnorë?« Jezusi, kur i dëgjoi, u tha: »Mjeku nuk u lypet të shëndoshëve, por të sëmurëve. Shkoni, pra, e mësoni çka do të thotë: 'Më pëlqen mëshira e jo flia!' Sepse nuk kam ardhur të grishi të drejtit, por mëkatnorët.«

Nxënësit e Gjonit e farisenjtë agjëronin. Erdhën disa dhe i thanë: »Pse nxënësit e Gjonit e të farisenjve agjërojnë e nxënësit tu nuk agjërojnë?«

Jezusi u përgjegji: »Athua mund të agjërojnë dasmorët deri sa me ta është dhëndri? Për aq kohë sa ta kenë dhëndrin me vete nuk kanë se si të agjërojnë! Do të vijne ditët kur do t' u merret dhëndri i tyre, atëherë do të agjërojnë, në atë ditë.«

Dita e shtunë

Një ditë, në një të shtunë, Jezusi kaloi nëpër të mbjella. Nxënësit e tij të uritur, filluan të këpusin kallinj e të hanë.

Kur i panë disa farisenj, i thanë: »Ja, nxënësit tu po bëjnë çka nuk është e lejueshme të bëhet në e shtunë.«

Jezusi u përgjegji: »Athua se kurrë nuk keni lexuar çka bëri Davidi kur pati nevojë e qe untuar ai e përcjellësit e tij? Se si në kohë të kryepriiftit Abiatar, hyri në Shtëpinë e Hyut, si ngrëni bukët e kushtuara, të cilat s' ka leje t' i hajë tjetërkush përveç priiftërinjve; madje ai u dha edhe përcjellësve të vet?! Apo nuk keni lexuar në Ligj se priiftërinjtë në e shtunë e prishin

të shtunën në Tempull e nuk bëjnë mëkat? E unë po u them: Diç këtu është më e madhe se Tempulli! Ta kishit kuptuar se ç' do të thotë: 'Dua mëshirën e jo flinë!' nuk do t' i kishin dënuar të pafajshmit.« U thoshte edhe: »E shtuna është për të mirën e njeriut, e njeriu nuk është për të shtunën! Këndej, Biri i njeriut është Zotërues — po edhe i së shtunës!«

I sëmuri te peshkorja

Në Jerusalem, ke Dera e Dhenve, është një banjë, që hebraisht quhet Betsaida. Ajo ka pesë treme. Nën to rrinin ratë shumë

të sëmurë — të verbër, të shqepët dhe të marrë gjymtyrësh, të cilët prisnin levizjen e ujit. E njëmend, engjëlli zbriste në ujë në kohë të caktuar dhe e tundte ujin; kush hynte i pari — pasi të kishte levizur

uji — shërohej prej çfardo sëmundjeje që kishte vuajtur.

Jezusi shëron një njeri në e shtunë

Ishte aty një njeri, që ishte i sëmurë tash tridhjetë e tetë vjetë. Jezusi kur e pa ashtu ratë e kur e mori vesh se është për një kohë të gjatë në atë gjendje, i tha: »A dëshiron të shërohesh?«

I sëmuri i përgjegji: »Zotëri, unë nuk kam njeri që, kur të tundet ujët, të më shtjerë në banjë, deri sa unë ulem, një tjetër zbrer para meje.«

Jezusi i tha: »Çohu, merre shtrojën tënde dhe ec!«

Ai u përgjegji: »Ai që më shëroi më tha: 'Merre shtrojën tënde dhe ec!'«

E pyetën, pra: »Kush është ai njeri që të tha: 'Merre shtrojën e ec!'«

Por i shëruari nuk e dinte kush është ai, sepse Jezusi u zhduk nëpër popull, që gjendej aty.

Më vonë Jezusi e gjeti në Tempull dhe i tha: »Qe, u shërove! Mos mëkatno më, që mos të gjejë ndonjë e keqe më e madhe!«

Ai njeri shkoi ke hebrejntë dhe u tha se ishte Jezusi ai që e shëroi.

Këndej hebrejntë filluan ta salvonin Jezusin pse bënte vepra të tilla në e shtunë.

Jezusi u përgjegji: »Im Atë punon për ditë, edhe unë punoj.«

Ai njeri u shërua përnjëherë, mori shtrojën e vet dhe filloi të ecë.

Ishte ditë e shtunë. Hebrejntë i thoshnin të shëruarit: »Është e shtunë! Nuk guxon të mbash shtratin tënd!«

Për këtë arsye hebrejntë kërkonin edhe më tepër ta vrisnin, pse, jo vetëm se e prishte të shtunën, por edhe Hyun e quantë Atë të vetin, duke e barazuar veten me Hyun.

Jezusi zgjedh dymbëdhjetë apostujt

Ndër ato ditë, kur Jezusi pa një shumicë të madhe njerëzish, u ngjit në mal për t'u lutur. Atje e kaloi tërë natën duke iu lutur Hyut. Kur zbardhi drita, i thirri nxënësit e vet, ata që deshë vetë. Ata erdhën ke ai e ai ndër ta i zgjodhi dymbëdhjetë, të cilët edhe i quajti apostuj. Këta të dymbëdhjetit i caktoi të jenë me të, t'i dërgojë të predikojnë, të kenë pushtet t'i dëbojnë djemërit e të shërojnë çdo sëmundje e ligshiti.

Tashti emrat e të dymbëdhjetë apostujve janë këta: i pari Simoni, që quhet Pjetër,

vëllai i tij Andreu, pastaj Jakobi, i biri i Zebedeut dhe Gjoni, vëllai i tij; — këta të dy Jezusi i quajti »Boanerges«, dmth »të bijtë e rrufesë«; Filipi e Bartolomeu; Toma Binak e Mateu tatimtar; Jakobi i Alfeut dhe Tade Juda i Jakobit; Simoni Kananeas, i quajturi Zelot dhe Judë Iskarioti, tradhtari i Jezusit.

Predikimi në mal

Pastaj Jezusi u ul bashkë me ta e zu vend në rrafshinë. Aty ishte bashkuar një shumicë e madhe nxënësish të tij dhe një shumicë e madhe populli. E, pasi u ul ndenjor, iu afruan për rreth nxënësit e tij. Atëherë e lëshoi shikimin e vet mbi nxënësit e vet, mori fjalën e filloi t'i mësojë kështu:

*Lum të vobektit në shpirt,
sepse e tyre është mbretëria e qiejve!
Lum ata që qajnë,
sepse ata do të ngushëllohen!
Lum ata që janë të butë,
sepse ata do ta trshëgojnë tokën!
Lum ata që kanë uri dhe et për drejtësi,
sepse ata do të ngihen!
Lum të mëshirshmit,
sepse ata do të gjejnë mëshirë!
Lum ata që janë zemërpastër,
sepse ata do ta shohin Hyun!
Lum ata që punojnë për paqë,
sepse ata do të quhen të bijtë e Hyut!
Lum ata që janë të salvuar për shkak
të drejtësisë,
sepse e tyre është Mbretëria e qiellit!
Të lumët ju kur t'u shajnë e t'u salvojnë
e kur, për shkak tim, do t'u shpifjen
në çdo mënyrë!*

*Të lumët ju, nëse njerëzit do t'u urrejnë,
nëse ju përjashtojnë prej rrethit të tyre,
nëse ju poshtërojnë,
nëse e çmojnë emrin tuaj të pandershëm
për shkak të Birit të njeriut!*

*Atë ditë, po, gëzohuni e kërceni prej
galdimit
sepse shpërblimi i juaj është i madh
në qiell!*

Jo po, krejt njashtu edhe etërit e tyre
vepruan me profetë para jush!

Ju jeni kripa e tokës. Po qe se kripa
prishet, me çka mund të kripet? S' vlen
më për asgjë, përveç të hidhet jashtë e
të shkelet prej njerëzve.

Ju jeni drita e botës. Nuk mund të
fshehet qyteti i ndërtuar në maje të malit.
As nuk nderet drita për t'u vënë nën ma-
gje, por për ta vënë mbi pishtar, që t'u
bëjë dritë të gjithë atyre që janë në shtëpi.
Ashtu le të shndrisë drita juaj para njerëz-
ve, që t'i shohin veprat e mira të tuaj
e t'i japin lavdi Atit tuaj që është në
qiell.«

Spjegimi i Ligjit

»Mos kujtoni se unë kam ardhur për
ta abroguar Ligjin ose profetët; jo, nuk
kam andhur për ta abroguar, por për ta
përsosur. Për të vërtetë po u them: deri
sa mos të sosen qielli e toka, asnjë i dhe
asnjë pikë mbi i nuk do t'i hiqet Ligjit,
por do të zbatohen të gjitha. Ai, pra,
që do ta shlyejë njërin ndër këto urdhë-
rime, qoftë edhe më të voglin, dhe do t'i
mësojë të tjerët të bëjnë ashtu, do të jetë
më i vogli në Mbretërinë e qiejve; ndërsa
ai që do t'i mbajë e do t'i mësojë të
tjerët, do të jetë i madh në Mbretërinë
e qiejve. Sepse unë po ju them: në qoftë
se drejtësia e juaj nuk do të jetë më e
madhe se ajo e skribëve dhe e farisenjve,
nuk do të hyni në Mbretërinë e qiejve!

Këni dëgjuar se u qe thënë të vjetërve:
Mos vra! Kush vret do të përgjegjë në gjyq.
E unë po ju them: Kushdo zemrohet kundër
vëllait të vet, do të përgjegjë në gjyq.
Kush t'i i thotë vëllait të vet 'budall', ai

do të përgjegjë në Këshill të lartë; kush
t' i thotë: 'i marrë', do të përgjegjë në
zjarrin e ferrit.

Pra, nëse edhe duke e kushtuar dhuratën
tënde në lter të bie në mend aty se vë-
llai yt ka diçka kundër teje, lëre dhuratën
tënde aty para lterit e shko e pajtohu më
parë me vëllanë tënd; pastaj eja e kushtojë
dhuratën tënde.

Ndreku me të shpejt me kundërshtarin
tënd, madje sa të jesh në udhëtim me të,
që mos të lëshojë në dorë të gjykatësit,
e gjykatësi në dorë të shërbëtorit e mos
të qesin në burg. Për të vërtetë po të them:
asesi s'do të dalësh prej asaj para se ta
paguash dhe më të sprasmen para.

Prap keni dëgjuar se u qe thënë të vjetër-
ve: *'Mos bëj be në rrenë, por zbato çka
i ke premtuar Zotit me betim!'* E unë po
u them: mos bëni be asasei: as për, qiellin,
sepse është froni i Hyut; as për tokë,
sepse është shtroja e këmbëve të tija; as për
Jerusalem, sepse është qyteti i Mbretit të
madh. Mos bëj be as në krye tënd, sepse
s' je i zoti as një fije floku ta bësh të

bardhë ose të zezë. Fjala e juaj të jetë:
Po, po; jo, jo! Çka është më tepër se
kaq, vjen prej të Keqit.«

Dashuria kundrejt armikut

»Keni dëgjuar se qe thënë: *'Duaje të
afërmin tënd e urreje armikun tënd!'* Por
unë po u them juve që më degjoni: Duani
armiq të tuaj! Bënu mirë atyre që u urrejnë.
Bekoni ata që u mallkojnë. Lutuni për
ata që dijekeqas u mudojnë e u shpifen,
që të bëheni bijtë e Atit tuaj që është në
qiell, i cili bën të lindë dielli i tij mbi të
këqij e mbi të mirë e të bjerë shi për të drej-
tit e për të padrejt. Si dëshironi t'u bëjnë
juve njerëzit, ashtu bënu ju atyre. Sepse, po
qe se ju doni vetëm ata që u duan, çfarë
shpërblimi meritoni? Pse, a nuk bëjnë kaq
edhe tatimtarët. Jo, po, edhe mëkatnorët i
duan dashamirët e vet! E nëse përshëndetni
vetëm vëllezërit tuaj, çfarë bëni më tepër?
A nuk bëjnë kaq edhe paganët?

Jini, prandaj, të përsosur, sikurse është
i përsosur edhe Ati juaj që është në qiell.«

Veniani mendjen mos t'i bëni veprat e mira të tuajat para njerëzve, që t'ju shohin ata, përndryshe s' do të keni kurrfarë shpërblimi prej Atit tuaj që është në qiell. Prandaj kur të ndash lëmshë, mos i bjer burisë para vetes, sikurse bëjnë hipokritët në sinagoga dhe në rrugë të madhe, për t'i nderuar njerëzit. Për të vërtetë po ju them: e kanë marrë shpërblimin e vet. Porse ti, kur të jepësh lëmshë, mos të dijë e majta çfarë bën e djathta, që lëmshja jote të jetë e fshehtë, e Ati yt që sheh në fshehtësi do ta shpërblejë.»

Urata e Zotit

Gjithashtu kur të luteni, mos bëni si hipokritët, të cilëve u plëqen të lutën në këmbë në sinagoga dhe në sheshe të rrugave, që t'i shohin njerëzit. Përnjëmend po ju them: e kanë marrë shpërblimin e vet. E ti kur të lutesh hyr në dhomën tënde, mbylle pas vetes derën e lutju Atit tënd që është në fshehtësi, e Ati yt që sheh në fshehtësi, do të shpërblejë.

Po edhe kur të luteni, mos teproni me fjalë të kota porsì paganët: ata mendojnë se për arsye të shumë fjalëve do të vesh-

trohen. Mos bëni si ata, sepse Ati i juaj, edhe para se t'i lypni, e di mirë se për çka keni nevojë.

Prandaj ju lutuni kështu:

*Ati ynë që je në qiell,
u shenjtëroftë Emri yt!
Ardhtë Mbretëria jote!
U bëftë vullnesa jote
si në qiell ashtu në dhe!
Bukën tonë të përditshmen na e jep sot!
Na i fal fajet tona
sikurse ne i falëm fajtorët tanë.
E mos na lë të biem në tundim,
por na shpëto nga i Ligu.*

Sepse, po jua falët ju njerëzve gabimet edhe juve do t'jua falë Ati juaj qiellor; porse, nëse ju nuk do t'ua falni njerëzve gabimet, as Ati juaj nuk do t'jua falë juve gabimet tuaja.

Po edhe kur të agjëroni, mos u bëni të mërrëshëm porsì hipokritët, të cilët marrin një hije të rëndë në fytyrë për t' u vënë re prej njerëzve se agjërojnë: përnjëmend po ju them: e kanë marrë shpërblimin e vet. E ti, përkundrazi, kur të agjërosh, lyeje kryet tënd dhe laje fytyrën tënde, që mos t' u dukesh njerëzve se agjëron, por Atit tënd që është në fshehtësi, e Ati yt që sheh fshehtësi, do të shpërblejë.»

Visari në qiell

»Mos grumbulloni për vete shumë pasuri mbi tokë, ku teja dhe ndryshku i brejnë e ku vjedhësit birojnë muret e i vjedhin, por bashkoni për vete visare në qiell ku nuk i brejnë as teja as ndryshku, ku vjedhësit nuk i birojnë muret e s' mund t' i vjedhin. Sepse, ku është visari yt, aty do të jetë edhe zemra jote.

Drita e trupit është syri. Prandaj në qoftë se syri yt është i shëndoshë, krejt trupi yt do të jetë në dritë. Por nëse syri yt është i sëmurë, krejt trupi yt do të jetë në errësirë. Në qoftë, pra, se drita që është në ty, është errësirë, sa e madhe atëherë do të jetë vetë errësira?

Askush s' mund t' u shërbejë dy zotërinjve, sepse, o do ta urrejë njërin e të tjetrin do ta duajë, o do t' i mbështetet njërit e tjetrit do t' i sjellë shpinën. Nuk mund t' i shërbeni Hyut dhe mamonës.

Prandaj po ju them: mos u shqetësoni për jetën tuaj se çka do të ngrëni dhe çka do të pini, as për trupin tuaj se çka do të veshni: vallë, a nuk është jeta më e vlefshme se ushqimi e trupi se petku? Kqyrni shpendët e qiellit! As nuk mbjellin as nuk korrin as nuk mbledhin në grunarë e Ati i juaj i ushqen! A nuk jeni ju më

të vlefshëm se ata? Kush prej jush me tërë përpjekjen e vet, është i zoti ta zgjasë jetën e vet sado pak? E për veshje përse kujdeseni me aq shqetësim? Kqyrni si rriten lilat e fushës: nuk punojnë as nuk tjerrin. E unë po ju them: as vetë Salomoni në tërë madhërinë e vet nuk u vesh si njëri ndër ta! Tashti, nëse Hyu e vesh kështu barin e fushës, që sot është e nesër qitet në furrë, vallë a nuk do t' ju veshë më me ëndje ju, o besimpakët? Mos u shqetësoni, prandaj, duke thënë: çka do të hamë e çka do të pimë? Me çka do të veshemi? Sepse këto gjëra i kërkojnë me shqetësim paganët. Tashti Ati i juaj qiellor e di mirë se ju keni nevojë për të gjitha këto. Kërkoni, pra, më së pari Mbretërinë e Hyut dhe drejtësinë e tij e të gjitha këto do t' ju jepen si shtesë! Këndeje, mos u shqetësoni për të nesërmen, sepse e nesërmja do të kujdesohet për vete. Secilës ditë i del mjaft pikëllimi i vet.

Mos gjykoni që mos të gjykoheni! Sepse me çfarë gjykimi do të gjykoni edhe ju do të gjykoheni! E me atë masë që matni, edhe juve do t' ju matet. Falni se edhe ju atëherë do të gjeni falje!

E çka të lypet ta shikosh lëmishten në syrin e vëllait tënd e nuk e sheh traun që e ke në syrin tënd? Dhe si mund t'i thuash vëllait tënd: 'më lë ta nxjerr lë-

mishten nga syri yt', kurse e ke traun në syrin tënd? Hipokrit, nxirre më parë traun nga syri yt, e atëherë do të shihësh ta nxjerrësh lëmishten nga syri i vëllait.

Lypni e do t' ju jepet; kërkonti dhe do të gjeni, troklloni e do t'ju çelet! Sepse, kushdo lyp i jepet, kush kërkon gjen e kush trokllon i çelet. Sepse, kush është ndër ju i tillë që, po i lyp i biri bukë, i jep gur? Ose po i lyp i peshk, i jep gjarpër? Në qoftë, pra se, ju që jeni të këqij, dini t'u jepni gjëra të mira bijve tuaj, aq më tepër Ati juaj që është në qiell, do t' u japë gjëra të mira atyre që ia lypin.

Rregullorja e artë

»Mos ua jepni qenve gjënë e shenjtëruar as mos i qitni margaritarët tuaj para derrave, që ndoshta, pasi t'i kenë shqelmuar me këmbët e tyre, të kthehen edhe kundër jush e t'u shqyejnë.

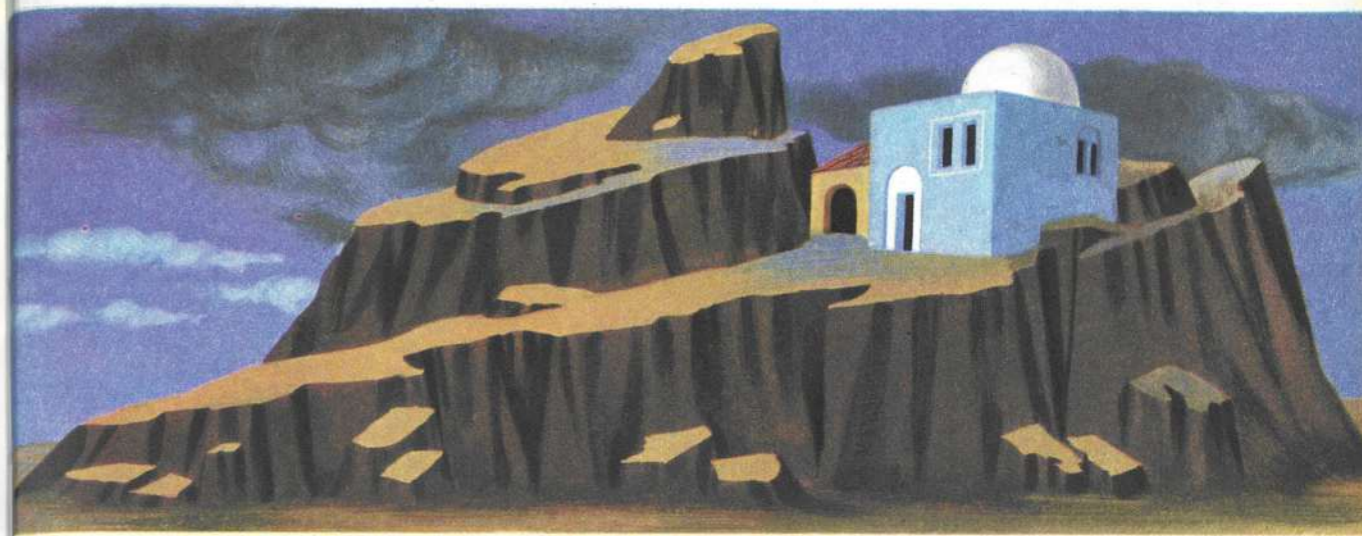
Këndej — gjithçka dëshironi t'u bëjnë juve njerëzit, bënu edhe ju atyre! Sepse në këtë gjë përmbahet Ligji e profetët.

Hyni nëpër derë të ngushtë, sepse dera e gjërë dhe rruga e hapët çojnë në bjerrje e shumë janë asish që shkojnë nëpër to! Sa e ngushtë është dera dhe sa e ngushtë është rruga që çon në jetë e pak asish që e gjejnë!«

Prej fryteve të tyre . . .

»Ruanu prej profetëve të rrejshëm, të cilët vijnë tek ju në të veshme delesh, porse përbrenda janë bishë grabitqare. Do t'i njihni prej fryteve të tyre. Athua vilet rrush prej therrash a fiq prej morrizash? Kështu çdo lëndë e mirë jep fryte të mira e çdo lëndë e keqe jep fryte të këqia. Një lëndë e mirë s'mund të japë fryte të këqia, as një lëndë e keqe nuk mund të japë fryte të mira. Prandaj çdo lëndë që nuk jep fryt të mirë, pritet dhe qitet në zjarr. Pra, do t'i njihni prej fryteve të tyre.

Përse më thirrni: Zot, o Zot, e nuk bëni çka ju them? Nuk do të hyjë në Mbretërinë e qiejve kushdo më thotë: 'Zo-

tëri, Zotëri', por ai që kryen vullnetin e Atit tim që është në qiell.

Shumë do të më thonë atë ditë: 'O Zot, o Zot, a nuk profetizua në emër tënd, a nuk i nxorëm shpirtrat e këqij në emër tënd, a nuk bëmë shumë mrekulli në emër tënd?'

Atëherë do t'u them: 'askurrë nuk u kam njohur! Largohuni prej meje ju që bëni padrejtësi!«

Po u tregoj kujt i përngjan kushdo që i dëgjon fjalët e mia e i shtjen në veprim: ai mund të krahasohet me njeriun e mençëm, i cili e ndërtoi shtëpinë e vet mbi shkëmb. Ra shiu, u çuan përrenjtë, fryn

erërat dhe u përplasën kundër asaj shtëpie, por ajo nuk u rrëzua: sepse i kishte themelet mbi shkëmb.

Ndërsa ai që i dëgjon të gjitha këto fjalë të mia e nuk i shtjen në veprim, mund të krahasohet me njeriun e marrë, i cili e ndërtoi shtëpinë e vet mbi rërë. E ra shiu, e u çuan përrenjtë, fryn erërat dhe u përplasën kundër asaj shtëpie, e ajo ra brenda. E rrenimi i saj qe i madh.«

Kur Jezusi e kreu fjalimin e vet, moria e popullit u habit tejet për mësimin e tij, sepse i mësonte si njeriu që ka autoritet e jo si skribët e tyre.

Jezusi vazhdon të mësojë

Kur Jezusi i kreu fjalët e veta të drejtuarara popullit, zbriti nga mali. Pas tij shkante një shumicë e madhe populli. Ai hyri në Kafarnaum.

Aty një centurion e kishte të sëmurë në fill të vdekjes një shërbëtor, të cilin e kishte fort për zemër. Ky, kur dëgjoji për Jezusin, dërgoi disa pleq hebrenj, për t'iu lutur të vijë e t'ia shërojnë shërbëtorin. Përzemërsisht i lutej: »Zotëri, shërbëtori im është ratë në shtëpi e vuan tepër.« Kur ata arritën te Jezusi, filluan t'i luten e t'i përluten duke thënë: »E meriton t'ia kryesh këtë nderë sepse e do popullin tonë. Ai na e ka ndërtuar edhe sinagogën tonë.«

Jezusi u nis me ta e atij i çoi fjalë: »Do të vij dhe do ta shëroj.«

E kur ishte jo fort larg shtëpisë, centurioni dërgoi disa miq të vet për t'i thënë: »Zotëri, mos u mundo më tepër se unë nuk jam i denjë të hysh nën pullazin tim, këndeje edhe nuk e çmova veten të denjë të dal para teje, por jep urdhër e shërbëtori im do të shërohet. Sepse, edhe unë, edhepse jam njeri i nënshtuar më të mëdhejve, kam nën urdhër ushtarët dhe i them njërit: 'Shko' — dhe ai shkon, e tjetrit: 'Eja', e ai vjen; shërbëtorit tim: 'Bëje këtë punë dhe ai e bën.«

Jezusi, kur i dëgjoji këto fjalë, u mrekullua, u suall prej popullit që po e ndiqte dhe i tha: »Po ju them: As në Izrael nuk e gjeta një fe kaq të madhe! Përnjëmend po ju them: shumë do të vijnë prej lindjes e prej perëndimit e do të ulen në tryezë me Abrahamin, Izakun e Jakobin në mbretërinë e qiellit, ndërsa të bijtë e mbretërisë do të qiten përjashta në terr. Ajte do të jetë vaj e kërcëllim dhëmbësh!«

Pastaj Jezusi i tha qindtarit: »Shko e le të bëhet ashtu si besove.«

E shërbëtori u shërua në atë moment. Kur të dërguarit u kthyen në shtëpi, e gjetën shërbëtorin shëndosh e mirë.

Jezusi e ngjall djalin e gruas së vejë

Pastaj Jezusi u nis për në qytet që quhet Nain. Me të shkonin nxënësit e tij dhe popull i madh. Kur u afrua dyerve të qytetit, qe se po sillnin përjashta një të

vdekur, djalin e vetëm të nënës, e kjo ishte e vejë. Me të ishte shumë popull prej qytetit.

Kur e pa Zoti, pati dhimbje për të dhe i tha: »Mos qaj!« Pastaj u afrua, e preku vigun — ata që po e mbanin — zunë vend. Jezus tha: »Djalosh, ty të them, çohu!«

I vdekuri u ngrit e filloi të flasë e Jezusi ia dha nënës. Të gjithë i kapi frikë e madhe dhe i jepnin lavdi Hyut duke thënë: »U duk ndër ne një profet i madh! Hyu e pa popullin e vet!«

E u hap zëri për të nëpër mbarë Judenë e nëpër mbarë krahinë.

Mesazhi i Jezusit Gjonit

Për të gjitha këto e vunë në dijeni Gjonin nxënësit e vet. E kur Gjoni në burg dëgjoji për veprat e Krishtit, i thirri dy prej nxënësve të vet dhe i dërgoi te Zotëria për ta pyetur: »A je ti ai që duhet të vijë, apor duhet të presim një tjetër?«

Kur këta arritën te Jezusi, i thanë: »Gjon Pagëzuesi na ka dërguar ke ti për të pyetur: 'A je ti ai që duhet të vijë, a por duhet të presim një tjetër?'«

Shi në atë kohë Jezusi shëroi shumë njerëz prej sëmundjeve, prej dhimbjeve e prej shpirtrash të ndytë po edhe shumë të verbërve ua dhuroi dritën e syve. Atëherë u përgjegji: »Shkoni e tregoni Gjonit çka keni parë e keni dëgjuar: 'Të verbërit shohin,' të shqepëtis ecin, të gërbulurit pastrohen, të shurdhëtis dëgjojnë, të vdekurit ngjallen skamnorëve u shpallet Ungjilli' dhe i lumi ai që nuk shkandullohet në mua.«

Kur të dërguarit e Gjonit shkuan, Jezusi filloi t' i flasë turmës së popullit për Gjonin: »Çka keni dalë të shihni në shkretëtirë? Një kallam që e tund era? Atëherë çka keni dalë të shihni? Një njeri

të veshur me petka të buta? Porse njerëzit që veshen me petka të shndritshme e jetojnë në mirakandje, ata banojnë në pallate mbretërore! Por, çka atëherë keni dalë të shihni? Një profet? Po, unë po ju them edhe më tepër se një profet! Ky është ai për të cilin është shkruar:

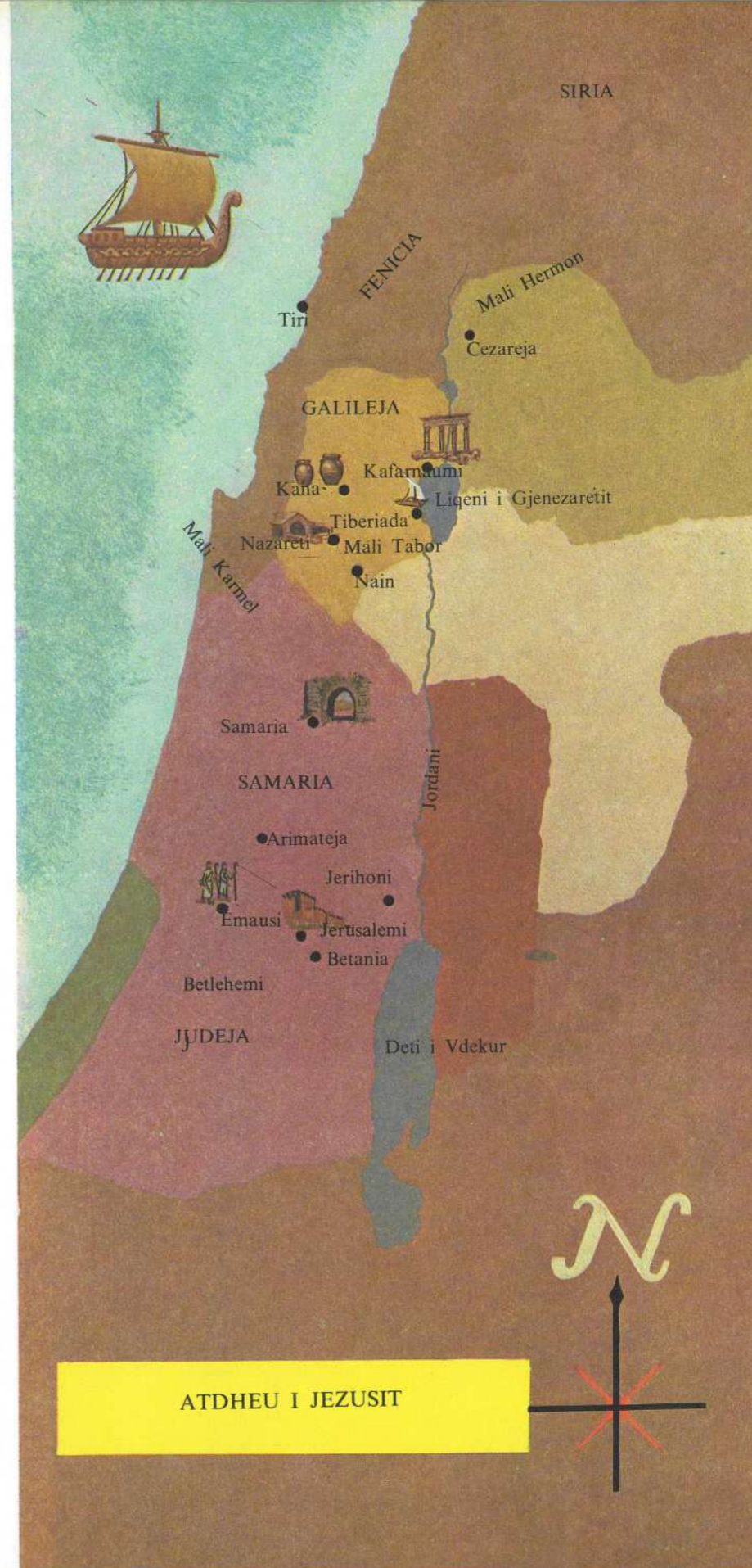
'Qe unë po e dërgoj lajmëtarin tim para teje që ta bëjë gadi udhën tënde para teje.'

Përnjëmend po ju them: askush nga të lindurit prej gruaje nuk është më i madh se Gjon Pagëzuesi. E megjithatë edhe më i vogli në Mbretërinë e Hyut, është më i madh se ai.«

Me kë t' i krahasoj njerëzit e kësaj breznie? Kujt i përngjasin? U përngajnë fëmijaçave që rrinë ndër sheshe dhe i thërrasin njëri-tjetrit, si i thonë asaj fjale:

'Ne u ramë për ju fyejve e ju nuk kërcyjet, bëme gjëmë e ju nuk vajtuat!'

E njëmend, erdhi Gjon Pagëzuesi: as s' ngrëni bukë as nuk piu verë e ju thoni: 'Ka në trup djallin', Erdhi Biri i njeriut: ky ha e pi e ju thoni: 'Ja, gopçi, pijaneci! Miku i tatimtarëve e i mëkatnorëve!' Megjithatë drejtësinë e Urtisë e morën vesh bijtë e saj!«

Jezusi mëson të falim të tjerët

Skribët e farisenjtë ia prunë Jezusit para një grua atëherë posa të zënë në kurorëthyerje. E vunë në midis e i thanë: »Mësues, kjo grua u zu ndërsa po bënte mëkatin e kurorëthyerjes. Në Ligj Moisiu na urdhëroi të tillat të vriten me gurë; ti çfarë thua?«

Folën kështu për ta zënë ngusht që të kishin për çka ta padisnin.

Jezusi u përkul dhe filloi të shkruaj me gisht në dhe. Por, pasi ata vijonin ta pyesnin, ai u ngrit dhe u tha: »Kush është prej jush pa mëkat, le ta qesë i pari gurin në të.« dhe vazhdoi të shkruajë me gisht në dhe. Ata, kur e dëgjuan, nisën një nga një të largohen, duke filluar prej më të vjetërve.

Mbeti Jezusi vetëm — dhe gruaja që po qëndronte në midis në këmbë. Jezusi u ndreq dhe i tha: »Grua, ku janë ata? Askush nuk të dënoi?«

Ajo përgjegji: »Askush, Zotëri!«

I tha Jezusi: »As unë nuk po të dënoj. Shko dhe mbas tashit më mos mëkatno!«

Një farise e grishi Jezusin për bukë. Ai hyri në shtëpinë e fariseut dhe u ul në tryezë. Kur, ja, menjëherë hyri një grua, që ishte mëkatnore e njohur në qytet. Ajo, kur mori vesh se Jezusi po gjendej në tryezë, në shtëpinë e fariseut, mori një enë alabastrit me parfum, zu vend pas tij, ke këmbët e tija dhe, duke qarë, filloi t' ia lajë me lotë këmbët e t' ia fshijë me flokë të kresë, t' ia puthë e t' ia lyejë me parfum.

Kur pa fariseu që e kishte thirrë, mendoi në vete: »Po të ishte ky profet do ta dinte se kush dhe çfarë gruaje është kjo që po e përket, se është mëkatnore.«

Jezusi mori fjalën dhe i tha: »Simon, dua diçka të them.«

E ai: »Fol, Mësues!«

E Jezusi: »Një huadhënës kishte dy detorës. Njëri i kishte pesqind e tjetri pesëdhjetë denarë borxh. Pasi nuk kinin me çka t' ia kthenin, ua fali të dyvet. Cili prej tyre do ta duajë më fort?«

Simoni i përgjegji: »Mendoj, ai, të cilit i fali më shumë.«

Jezusi i tha: »Mirë ke gjykar!«

Atëherë, i sjellë prej gruas, i tha Simonit: »A po e sheh këtë grua? Hyra në shtëpinë tënde, ti nuk më dhe ujë për të larë këmbët e kjo, përkundrazi, me lotë m' i lau këmbët e me flokët e vet m' i fshiu. Ti nuk më more ngryk e kjo, përkundrazi, që se hyra nuk pushon të m' i puthë këmbët. Ti nuk ma leve kryet me vaj, kjo përkundrazi, me parfum m' i leu këmbët e mia. Prandaj po të them: i janë falur mëkatet, sado shumë që janë, sepse ka treguar dashuri të madhe. E ai, të cilit i falet më pak, më pak dashuri tregon.«

Atëherë i tha gruas: »Të janë falur mëkatet tua!«

E të grishurit që ishin në tryezë, filluan të mendojnë në vete: »Kush është ky që fal deri edhe mëkatet?«

Ai i tha: »Feja jote të ka shpëtuar! Shko në paqë!«

Atëherë ia prunë një të djallosur, që ishte i verbër dhe i pagojë. Jezusi e shëroi. Kështu memeci mundi të flasë e të shohë. Mbarë populli mbeti i habitur e thoshte: »A mos është ky i Biri i Davidit?«

Por farisenjtë dhe skribët që ishin ulur prej Jerusalemit, kur dëgjuan, thoshnin:

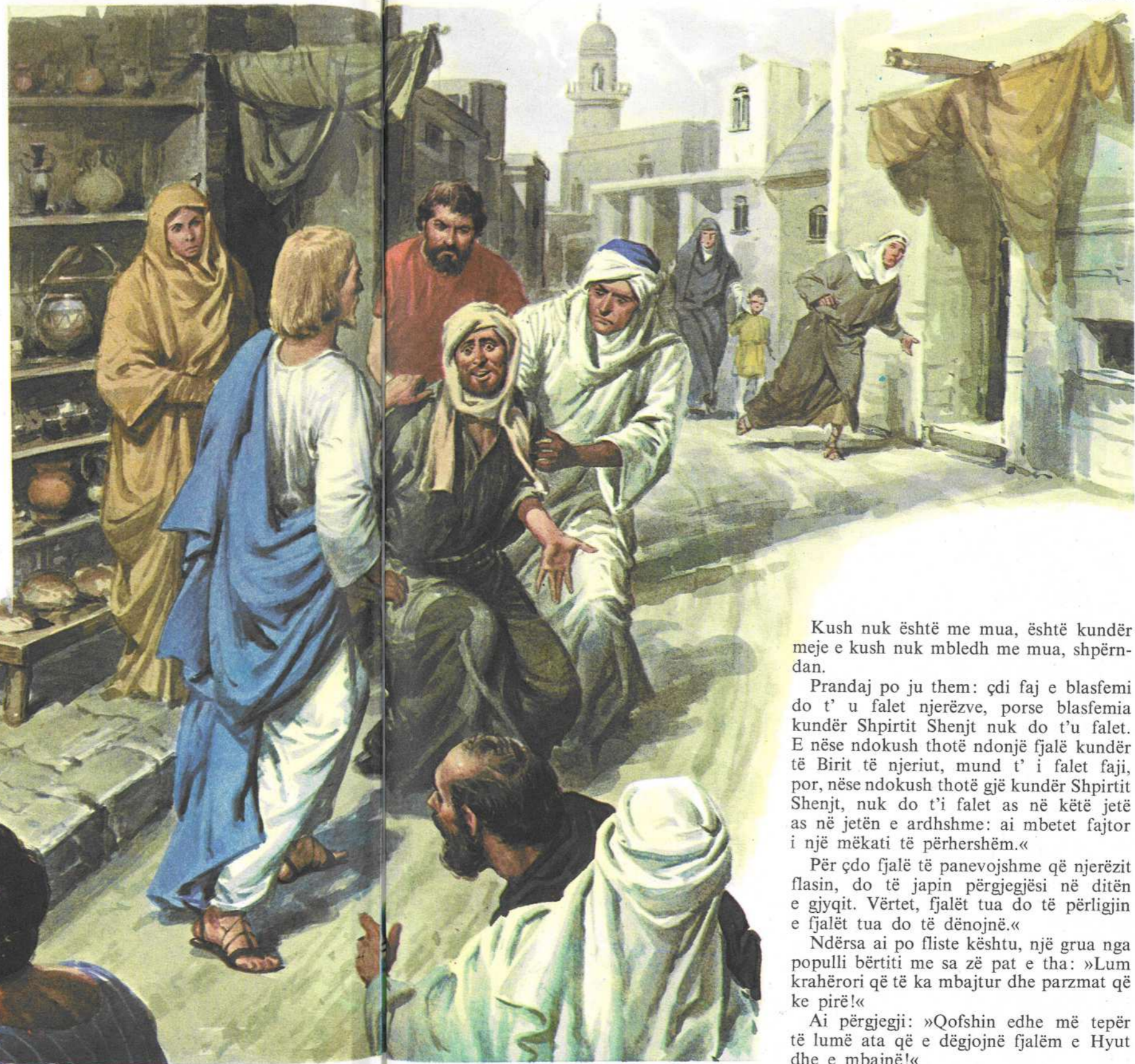

»Beelzebulin e ka në trup! Me ndihmën e Beelzebulit, kryetarit të djemërve, i nxjerr djemërit!«

Disa të tjerë, përkundrazi, për ta sprovuar, kërkonin prej tij një shenjë nga qielli.

Por Jezusi, duke i ditur mendimet e tyre, i thirri të afrohen ke ai dhe filloi t' u flasë në shembëlltyrë: «Si është e mundur që djalli ta dëbojë djallin? Nëse një mbretëri është në vetevete e ndarë, ajo s' mund të qëndrojë. Nëse, pra, Djalli është ngritur kundër vetevetes dhe është ndarë, nuk mund të qëndrojë, ka kryer! Nëse unë po i nxirrkam djemërit me ndihmën e Beelzebulit, me ndihmën e kujt i dëbojnë bijtë tuaj? Prandaj ata do të jenë gjykatësit tuaj? Porse, në qoftë se unë i dëboj djemërit me gishtin e Hyut, me Shpirtin e Hyut, me të vërtetë ka ardhur ndër ju mbretëria e Hyut.

E dihet se askush s' mund të hyjë në shtëpinë e trimit të fortë dhe t' i marrë çka ka brenda po nuk e lidhë më parë?! Vetëm atëherë mund t' ia plaçkisë shtëpinë.

Kush nuk është me mua, është kundër meje e kush nuk mbledh me mua, shpërndan.

Prandaj po ju them: çdi faj e blasfemi do t' u falet njerëzve, porse blasfemia kundër Shpirtit Shenjt nuk do t' u falet. E nëse ndokush thotë ndonjë fjalë kundër të Birit të njeriut, mund t' i falet faji, por, nëse ndokush thotë gjë kundër Shpirtit Shenjt, nuk do t' i falet as në këtë jetë as në jetën e ardhshme: ai mbetet fajtor i një mëkati të përhershëm.»

Për çdo fjalë të panevojshme që njerëzit flasin, do të japin përgjegjësi në ditën e gjyqit. Vërtet, fjalët tua do të përligjin e fjalët tua do të dënojnë.»

Ndërsa ai po fliste kështu, një grua nga populli bërtiti me sa zë pat e tha: »Lum krahërori që të ka mbajtur dhe parzmat që ke pirë!«

Ai përgjegji: »Qofshin edhe më tepër të lumë ata që e dëgjojnë fjalëm e Hyut dhe e mbajnë!«

Jezusi mëson me shembulltyra

Pastaj Jezusi qarkullonte nëpër qytete e fshatra duke predikuar e duke kumtuar Ungjillin e Mbretërisë së Hyut. Me të shkonin të dymbëdhjetit dhe disa gra, të cilat kishin qenë shëruar prej tij nga shpirtrat e ndytë e sëmundjet. Ishin Maria që quhet Magdalenë, prej së cilës pat dëbuar shtatë djemër, Gjonja, e shoqa e Huzës, kujdestarit të Herodit, Suzana dhe shumë të tjera. Ato u ndihmonin me pasuritë e veta.

Shembulltyra e mbjellësit

Atë ditë Jezusi doli nga shtëpia, u ul të rrijë në breg të detit e filloi të mësojë. U bashkua një shumicë e madhe populli, që prej qyteteve të ndryshme rranin tek ai.

Hypi, pra, në një barkë e u ul ndenjtur, ndërsa mbarë populli zu vend në breg.

U foli për shumë gjëra në shembulltyra. Kështu u tha në mësimin e vet:

»Dëgjoni!

Ja, dual mbjellësi të mbjellë. E ndërsa po qiste farën, disa ranë gjatë udhës, qenë shkelur, erdhën zogjtë dhe i ngrënë. Disa kokrra të tjera ranë në zallinë ku nuk kishte mjaft dhe. Ato mbinë me shpejt sepse nuk kishte tokë të thellë. Por kur doli dielli, u dogjën, sepse nuk kishin rrënjë dhe u thanë. Do të tjera ranë në therra. Therrat u rritën dhe ua morën frymën e nuk dhanë fryt. Do të tjera ranë në tokë të mirë, mbinë, u rritën dhe dhanë fryt: njëra tridhjetëfish, tjetra gjashtëdhjetëfish e tjetra njëqindfish.«

E shtoi: »Kush ka veshë për të dëgjuar, le të dëgjojë!«

Kur mbeti vetëm, iu afruan nxënësit dhe ata që ishin me të dymbëdhjetit dhe e pyetën: »Përse po u flet me krahasime?«

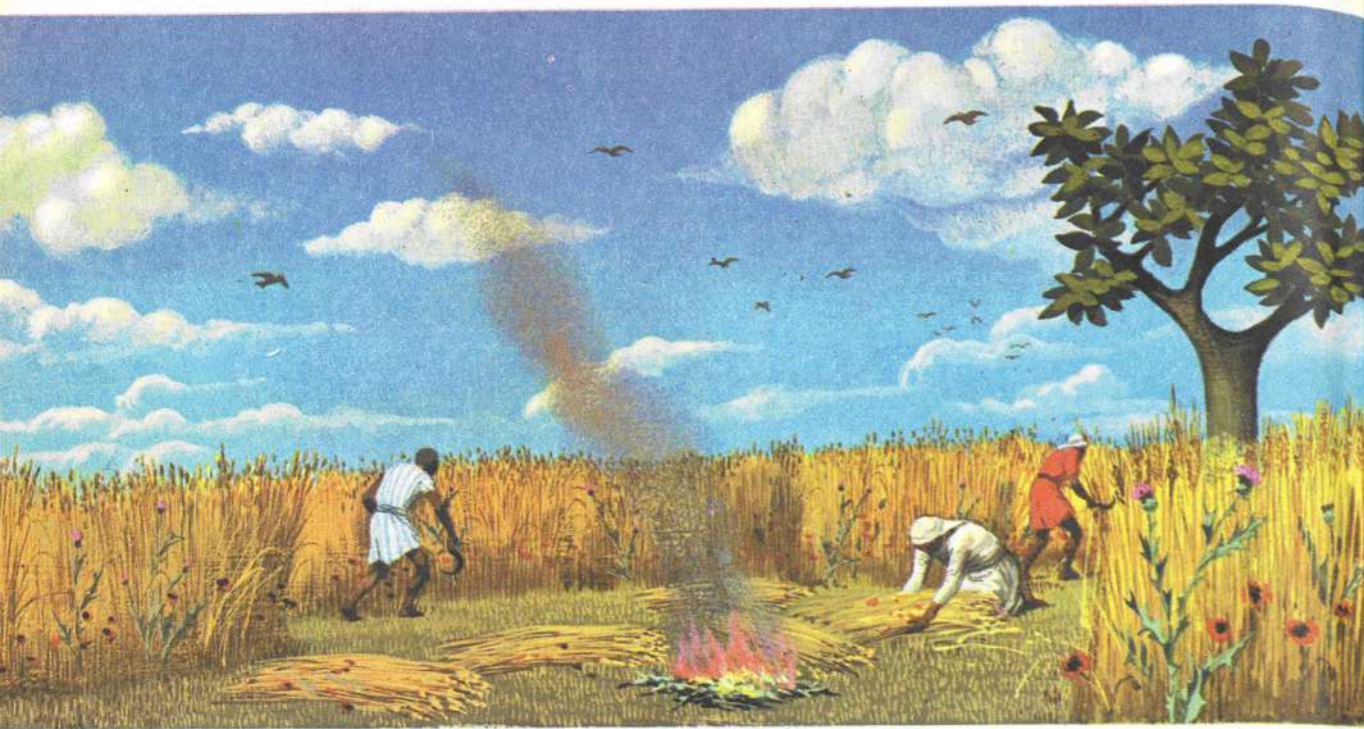
shembulltyrën? Po atëherë si do t'i merrni vesh të gjitha shembulltyrat tjera? Tani, pra, dëgjonie shembulltyrën e mbjellësit!

Fara është fjala e Hyut. Mbjellësi mbjell farën. Secilit që e dëgjon fjalën e Mbretërisë dhe nuk e kupton, i vjen i Keqi dhe ia rrëmben çka i qe mbjellë në zemër që mos të besojnë e mos të shëlbohen. Ky është ai që u mbuall 'pranë udhës'. E i mbjelli 'në zallinë' — është ai që e dëgjon

fjalën dhe me gëzim e pranon, porse, për arsye se s' ka rrënjë në vete, pse është i paqëndrueshëm e, posa të vijë ndonjë ngushticë ose salvim për shkak të fjalës, përnjëherë shkandullohet. E 'i mbjelli në therra', është ai që e dëgjon fjalën — por kujdesi i tepruar i kësaj jete dhe gënjimi i pasurisë, dhe prirjet e larmishme, ia marrin frymën fjalës dhe ajo jet pa fryt. E 'i mbjelli në dhe të mirë' — është ai që

Ai u përgjegji: »Sepse juve u është dhënë t'i njihni misteret e Mbretërisë së Hyut, ndërsa atyre — atyre përjashta — nuk u është dhënë; për ta arrinë përgjithsisht në shembulltyra. Përnjëmend, atij që ka do t'i jepet edhe më shumë dhe do të ketë me shumicë, ndërsa atij që s' ka, do t' i merret edhe ajo pakicë që ka. Për këtë arsye u flas atyre në krahasime, sepse, duke parë nuk shohin e duke dëgjuar nuk ndiejnë e nuk kuptojnë.«

Pastaj u tha: »Po a nuk e morët vesh

e dëgjon fjalën, e kupton, e ruan në zemër të mirë e bujare e këndeje edhe bie fryt: njëri njëqindfish, tjetri gjashtëdhjetëfish e tjetri tridhjetëfish.«

Shembulltyra mbi egjrën në grurë

U pruri edhe një shembulltyrë të tjetër duke thënë:

»Mbretëria e qiellit është në përngjasim

me atë njeri që mbolli farë të mirë në arën e vet. E, ndërsa njerëzit po flenin, erdhi armiku i tij, mbolli egjër nëpër grurë dhe shkoi.

Kur u rrit mbjella dhe lidhi fryt, atëherë u duk egjra. Shërbëtorët iu afruan zotshtëpisë dhe i thanë: 'Zotëri, nuk ke mbjellë farë të mirë në arën tënde? Nga doli, tani, egjra?!' Ai u përgjegji: 'Armiku e bëri këtë!'. Atëherë i thanë shërbëtorët: 'A të shkojme e ta mbledhim?' 'Jo — u përgjegji ai — se duke mbledhur egjrën, drua se bashkë me të, më nxirrni edhe grurin! Lëni të rriten bashkë deri në korrë! Në kohë të korrës do t' u them korrtarëve: mbledhne më parë egjrën dhe lidhne dorësa për ta djegur e grurin mbledhne në grunarin tim.'«

Shembulltyra mbi kokrrën e sinapit

Pastaj u tregoi një tjetër shembulltyrë: »Me çka është e ngjashme Mbretëria e Hyut? Me çka ta krahasoj?

Është e ngjashme me kokrrën e sinapit, të cilën njeriu e merr, e e mbjell në kopshtin e vet. Ajo është, patjetër, më e vogla

ndër të gjitha farërat, por, kur rritet, bëhet më e madhe se të gjitha barishtet, zhvillohet në lëndë, sa që shpendët e qiellit vijnë e bëjnë çerdhe në gema të tij.«

Vështrimi i egjrës në grurë

Të gjitha këto Jezusi ia tha popullit në shembulltyrë. Me shumë shembulltyra të tilla u fliste fjalën e Hyut ashtu si ishin të zotët ta kuptojnë dhe asgjë nuk i thoshte pa shembulltyrë, që të plotësohej çka që thënë prej profetit, i cili thotë:

»Goja ime do të flasë me shembulltyra, do të zbuloj gjërat e fshehura që nga krijimi (i botës).«

Atëherë e nisi popullin e u kthye në shtëpi. Nxënësit e tij iu afruan dhe e pyetën: »Na e shtjello shembulltyrën e egjrës së arës!«

Ai u përgjegji: »Ai që mbjell farën e mirë është Biri i njeriut. Ara është bota. Fara e mirë janë të bijtë e Mbretërisë. Egjra janë të bijtë e të Keqit — djallit. Armiku që e mbolli është djalli. Korra

është mbarimi i botës. e korrtarët janë engjëjt. Sikurse egjra mbledhet dorësa e flaket në zjarr, ashtu do të ngjajë edhe në mbarimin e botës. Biri i njeriut do t'i dërgojë engjëjt e vet e do të mbledhin prej Mbretërisë së tij të gjithë ngashnjyesit dhe ata që bëjnë të keqen e do t'i flakin në furrë të zjarrit, ku do të jetë vaj dhe kërcëllim dhëmbësh. Atëherë të drejtit do të shkëlqejnë në Mbretërinë e Atit të tyre pors dielli.

Kush ka veshë, le të dëgjojë!«

Shembulltyra mbi rrjetën e peshkatarit

»Përsëri Mbretëria e qiellit është e ngjashme me rrjetën që hidhet në det e mbledh çdo lloj peshku. Kur mbushet, peshkatarët e qesin në breg, ulen, i mbledhin peshqit e mirë në enë e të këqijtë i hedhin jashtë.

Kështu do të ngjajë në mbarim të botës: do të dalin engjëjt e do t'i ndajnë të këqijtë prej të drejtëve, dhe do t'i hedhin në furrë të zjarrit, ku do të jetë vaj dhe kërcëllim dhëmbësh.«

Jezusi në Nazaret

Jezusi, si u nis prej andej, shkoi me nxënësit e vet në Nazaret, atje ku ishte rritur. Sipas dokes së vet, në e shtunë, hyri në sinagogë, u ngrit për të lexuar e filloi të mësojë. I dhanë Librin e Isaisë profet. Ai e shtriu librin dhe gjeti vendin, ku shkruan:

*»Shpirti Zotit është mbi mua,
sepse ai më lieu me vajin e shugurimit,
më dërgoi për t'u kumtuar të vobektëve
Ungjillin,
për t'u shpallur të burgosurve çlirimin,
të verbërve dritën e syve,
t'i lëshoj në liri të nëpërkëmburit,
të shpalli vitin e hirit të Zotit!«*

E mbylli librin, ia dha shërbëtorit dhe ndenj. Sytë e të gjithëve në sinagogë ishin të drejtuar në të. Atëherë u tha: »Sot shkoi në vend kjo pjesë e Shkrimit shenjt, të cilën e dëgjuat me veshët tuaj.«

Shumë prej asish që e dëgjonin e miratonin e u mrekullonin për fjalët e bukura që dilnin nga goja e tij. Thoshnin:

»Nga i vijnë këtij këto? E çfarë dijeje është kjo që iu dhurua? Po këto mrekulli të mëdha që po bëhen nga duart e tija? Po a nuk është ky zdrukthëtari, i biri i Marisë, vëllai i Jakobit, i Jozefit, i Judës e i Simonit? Po a nuk janë këtu ndër ne motrat e tija. Nga atëherë i erdhën këtij të gjitha këto?«

E ai u tha: »Me siguri do të ma thoni fjalën: 'Mjek, shëro vetveten! Gjithçka kemi dëgjuar se ke bërë në Kafarnaum, bëj edhe këtu në vendin tënd!« Por shtoi: »Përnjëmend, po ju them: Asnjë profet nuk është i pranuar mirë në vendin e vet, në farefisën e vet e në shtëpinë e vet.«

Në këto fjalë të gjithë ata që ishin në sinagogë u mbushën me zemrim. U çuan në këmbë, e hodhën përjashtë qytetit, e çuan në buzë të malit mbi të cilin është i ndërtuar qyteti i tyre për t'ia thyer qafën buzet.

Por ai kaloi përmjedis të tyre dhe vijoi rrugën e vet.

E për shkak të pabesimit të tyre nuk bëri

aty shumë mrekulli. Shëroi disa të sëmurë duke vënë mbi ta duart. Mbeti i habitur për pabesimin e tyre.

Jezusi qetëson stuhinë

Një ditë, kur Jezusi pa turmën e popullit që po e rrethonte, hyri në barkë ai dhe nxënësit e tij. Po atë ditë, kur u bë natë, u tha: »Të kalojmë në atë anë të liqenit!«

Ata e lëshuan popullin e Jezusin e morën ashtu si ishte në barkë; e përcillnin edhe lundra të tjera. Ndërsa po lundronin në liqen, ai fjet. Ndërkaq çoi një stuhi e madhe e valët u tërbuan aq sa u hidhnin brenda

e gati e mbushën me ujë, e ishin në rrezik, e ai flente në pope në nënkrejcë.

Ata iu afruan, e zgjuan dhe i thanë: »Mësues, a nuk je në kujdes se po mbytemi? O Zot, na shpëto se u mbytëm!«

Ai u ngrit dhe u tha: »Pse tuteni, o fepakët?« Pastaj i urdhëroi erës dhe i tha detit: »Qetësohu! Shuaj!«

Era pushoi dhe u bë qetësi e madhe.

Atëherë u tha: »Po ku është feja juaj? Pse jeni frikacakë? Po si ashtu? A ende nuk besoni?«

Ata i kapi frikë e madhe e të çuditur i thoshnin njëri-tjetrit: »Vallë kush është ky që u urdhëron erërave e ujit, e të

cilit i nënshtrohen era dhe deti?«

Kaluan në bregun e kundërt të detit e arritën në krahinë e Gerazës, që është kundruall Galileës. Posa doli prej lundrës, menjëherë i doli para një njeri që kishte në trup djallin. Që moti ky njeri nuk veshej me petka, nuk banonte në shtëpi, por banonte nëpër varreza. Më askush s'ishte në gjendje ta shtinte në pranga e ta lidhte në hekura — shumë herë e kishin lidhur në pranga e në hekura, por ai i thente hekurat e i këpuste prangat — askush s'ishte më i zoti ta zotëronte. Përmëtepër ishte jashtëzakonisht i rrezikshëm, sa që askush s'guxonte të kalojë

asaj rrugë. Gjithë natën e ditën nëpër varre e male bërtiste e rrahte veten me gurë. Kur prej së largu e pa Jezusin, u lëshua vrap, ra përmbys në nderim e me sa zë pat, bërtiti: »Çka ke me mua, Jezus, Biri i Hyut të tejet të Lartë? Përse ke ardhur këtu para kohe të më mundosh? Po të përbej pashë Zotin mos më mundo!« Sepse Jezusi i kishte thënë: »Shpirti i ndytë, dil prej këtij njeriu!«

Atëherë Jezusi e pyeti: »Si quhesh?« Ai i përgjegji: »Legjion e kam emrin, sepse jemi shumë!«

E njëmend në trupin e këtij njeriu kishin hyrë shumë djemër. I lutej shumë Jezusit që mos t'i dëbonte prej asaj krahine e mos t'u urdhëronte të shkojnë në ferr.

Tashti aty në shpat të malit po kulloste një tufë e madhe thish. Shpirtrat e ndytë e përbenin: »Na dërigo në këta thi, të hyjmë në këta thi, të hyjmë në ta!«

Jezusi ua lejoi e u tha: »Shkoni!«

Atëherë dolën shpirtrat e ndytë prej njeriut e hynë në thi, dhe ja, — tufa, afërsisht dy mijë copë, u lëshuan turr shpatit e nga gremina kërcyen në det e u mbytën.

Kur barinjte panë se ç' u bë, ikën e lajmëruan në qytet e në fshatra e treguan gjithçka kishte ndodhur, veçanërisht lidhur me të djallosurin. Atëherë mbarë qyteti i doli para Jezusit për të parë çfarë kishte ndodhur. Erdhën ke Jezusi dhe e panë të djallosurin, prej të cilit dolën djemërit — që kishin qenë një legjion. E ai rrinte te këmbët e Jezusit i veshur e shëndosh në mend. Të gjithë i kapi frikë e madhe. Ata që kishin parë me sy të vet u treguan si ndodhi puna me të djallosurin që u shërua dhe me thitë.

Atëherë mbarë populli i rrethit të Gerazës i bëri lutje Jezusit të largohet prej krahinës së tyre sepse i kishte kapur frikë e madhe. Dhe ai hyri në barkë për t'u kthyer.

Kur hyri në barkë, ai që kishte qenë i djallosur, zu t'i lutej ta marrë me vete. Ai nuk e lejoi, por i tha: »Shko në shtëpinë tënde ke familja e tregoj ç' nderë të bëri Zoti e si pati mëshirë për ty.«

Ai shkoi dhe filloi të tregojë nëpër Dekapolis gjithsa Jezusi i kishte bërë. E të gjithë u mrekulloshin.

Shërimi i të bijës së Jairit

Kur Jezusi rishtas kaloi me barkë në anën tjetër, rrani ke ai popull i madh, që e priti me gëzim. E njëmend të gjithë e prisnin me padurim. Qëndronte në bregun e detit, kur qe, erdhi një nga kryetarët e sinagogës, që quhet Jair. Kur e pa ra në gjunj para tij dhe i lutej me afsh të shkojë në shtëpi të tij, sepse vajzën e vet të vetmen, kund dymbëdhjetëvjeçare, e kishte në fill të vdekjes.

I tha: »Zotëri, bija ime veçse nuk ka

vdekur, eja, vëri duart mbi të që të shërohet e të jetojë!«

Jezusi u ngrit e shkoi me të. Pas tij shkuan nxënësit e tij dhe një shumicë e madhe populli që e ndrydhte duke u shtyrë.

Një grua që ishte e sëmurë nga derdhja e gjakut që dymbëdhjetë vjetë dhe askush s' kishte mundur ta shërojë, ndodhi aty. Kishte vuajtur shumë nëpër mjekë të ndryshëm, kishte shpenzuar tërë pasurinë e vet pa farë përmirësimi; madje, ishte edhe më keq. Pasi dëgjoi për Jezusin, iu afrua nëpër popull, pas shpine, dhe ia preku petkun e tij. Mendonte: »Nëse do të mund t' ia preku vetëm petkun e tij, do të shëro-

hem.« Dhe aty për aty i zu vend derdhja e gjakut të saj dhe e ndjeu veten të shëruar.

Po ashtu edhe Jezusi e ndjeu në vete fuqinë që doli prej tij, u kthye në midis të turmës dhe tha: »Kush i preku petkat e mia?«

E pasi të gjithë mohuan, Pjetri i tha: »Mësues, po a s'e sheh popullin që të ndrydh në katër anët, e thua: 'Kush më preku...!'«

E Jezusi tha: »Dikush patjetër më ka prekur, sepse e kam ndier se një fuqi

ka dalë prej meje.« (Vazhdoi Jezusi).

Dhe i rrethoi me sy për ta parë atë që e preku.

Po gruaja, kur pa se nuk mund të mbetej e fshehur, duke u dridhur dhe plot frikë — e vetëdijshme se çfarë kish ndodhur me të — iu afrua ra para tij dhe i tregoi gjithçka — tërë të vërtetën dhe para mbarë atij populli tregoi përse e kishte prekur dhe se si ishte shëruar përnjëherë.

Jezusi i tha: »Ki zemër, o bijë, feja jote të ka shëruar! Shko në paqë! Dhe qofsh shëndosh prej sëmundjes sate!«

E gruaja u shërua në atë moment.

Ndërkohë që Jezusi ende po fliste, erdhën

prej shtëpisë së kryetarit të sinagogës e thanë: »Vajza jote ka vdekur: pse ta trazosh më Mësuesin?«

Kur Jezusi dëgjoi çka thanë, i tha kryetarit të sinagogës: »Mos ki frikë! Vetëm beso!« Nuk lejoi të shkojë me të asnjë tjetër, përveç Pjetrit, Jakobit e Gjonit, vëllait të Jakobit. Kur Jezusi pa pështjellimin e atyre që qanin e vajtonin, hyri dhe u tha:

»Përse bërtisni dhe vajtoni? Fëmija nuk ka vdekur, por fle! Dilni! Mos bërtisni!«

Ata e përqeshnin sepse e dinin mirë se

kishte vdekur. (E shihnin të vdekur).

Por ai i qiti përjashta të gjithë, mori me vete vetëm të anë e të ëmën e vajzës e përcjellësit e vet dhe hyri atje ku ishte fëmija. E kapi për dore fëmijën dhe i tha: »Talitha kum!« që domethanë: »Vajzë, unë po të them, çohu!«

Vajza aty për aty u ngrit dhe nisi të ecë. Ishte dymbëdhjetëvjeçare. Përnjëherë mbetën shtang, në çudi të madhe. Jezusi u urdhëroi rreptësisht mos t'i tregojnë askujt për ngjarje dhe u tha t'i japin vajzës të ngrënë.

Dhe u hap zëri i kësaj mrekullie nëpër mbarë atë krahinë.

Vrasa e Gjon Pagëzuesit

Në atë kohë dëgjoi Herodi tetrark gjithçka ndodhi. Zëri për Jezusin arriti ke ai, sepse zëri i Jezusit u bë i njohur. Herodi u tha oborrarëve të vet: »Ky është Gjon Pagëzuesi! Është ngjallur prej së vdekurish, prandaj edhe vepron në të fuqia mrekullbërëse!«

Megjithatë ishte ndërzysh e i shqetësuar, sepse thoshnin disa: »Gjoni është ngjallur prej së vdekurish!« Do të tjerë: »Është dukur Elia!« Prapë do të tjerë: »Është ngjallur një prej profetëve të vjetër!« E Herodi, kur i dëgjoi këto, tha: »Gjoni! Atij unë ia preva kokën! Po kush do të jetë ky, për të cilin po i dëgjoj të gjitha këto?« E kërkonte rastin ta shihte.

E njëmend vetë Herodi kishte urdhëruar të arrestohej Gjoni, të hidhej në pranga e të burgosej për shkak të Herodiadës, gruas së vëllait të vet, Filipit, të cilën e kishte marrë për grua. E, pasi Gjoni i thoshte Herodit: »S'guxon ta kesh gruan e vëllait tënd!« Herodiada e urrente dhe donte ta vrasë, por nuk mundte, sepse Herodi e dronte Gjonin se e dinte mirë se është njeri i drejtë e shenjt e prandaj edhe e mbronte. Kur e dëgjonte, fort trazohej në shpirt, por prapëseprapë e dëgjonte me andje.

Por erdhi dita e volitshme, kur Herodi, me rastin e ditëlindjes së vet, u pregatiti një gosti bujarëve të vet, oficerëve të lartë dhe krerëve të Galileës.

Hyri vajza e Herodiadës dhe kërceu. I pëlqeu shumë Herodit dhe të grishurve. Atëherë mbreti i tha vajzës: »Lyp prej meje gjithçka të duash dhe unë do ta jap.« Dhe iu përbetua: »Do të jap gjithçka të më lypësh, qoftë edhe gjysmën e mbretërisë sime!«

Ajo doli dhe e pyeti nënën e vet: »Çka

të kërkoj?«

Ajo i përgjegji: »Kryet e Gjon Pagëzuesit!«

Ajo vrik u kthye ke mbreti dhe i tha: »Dua të ma jepësh tani në pjatë kryet e Gjon Pagëzuesit.«

Mbreti u trishtua, por, për shkak të

premtimit dhënë me be para të ftuarve, nuk deshi t'ia mohojë kërkesën. Dërgoi menjëherë një ushtar e urdhëroi të bihet kryet e Gjonit. Ky shkoi, ia shkurtoi kryet në burg, e pruri në pjatë, ia dha vajzës e kjo ia dha nënës së vet.

Kur dëgjuan nxënësit e Gjonit, erdhën, morën trupin e tij dhe e varrosën.

Jezusi ushqen pesë mijë vetë

Kur Jezusi mori vesh, u largua prej andej me barkë e shkoi në një vend të vetmuar. Por, kur e hetuan, populli shkoi pas tij këmbë prej qyteteve dhe i dolën para. Kur Jezusi doli prej barkës, pa pull me shumicë, pati dhimbë për ta, sepse ishin porsidhentë që s'kanë bari dhe filloi t'i mësojë shumë gjëra. Pasi shkoi shumë kohë, po bëhej vonë, në mbrëmje, iu afruan nxënësit e tij dhe i thanë: »Vendi është i shkretë e koha kaloi, nisi të shkojnë në fshatra e në katunde për rreth e të blejnë për vete ushqime.«

Ai u përgjegji: »Jepnu ju të hanë!«

Ata i thanë: »Të shkojmë e të blejmë dyqind denarë bukë e t'u japim të hanë?«

Atëherë ai i pyeti: »Sa bukë keni? Shkoni e shihni!«

Pasi shkuan e panë, i tha njëri prej nxënësve të tij, Andreu, i vëllai i Simon Pjetrit: »Këtu është një djalosh që ka pesë bukë elbi dhe dy peshq të vegjël. Porse, çka janë këto për kaq njerëz!«

Jezusi tha: »M'i bini këtu!«

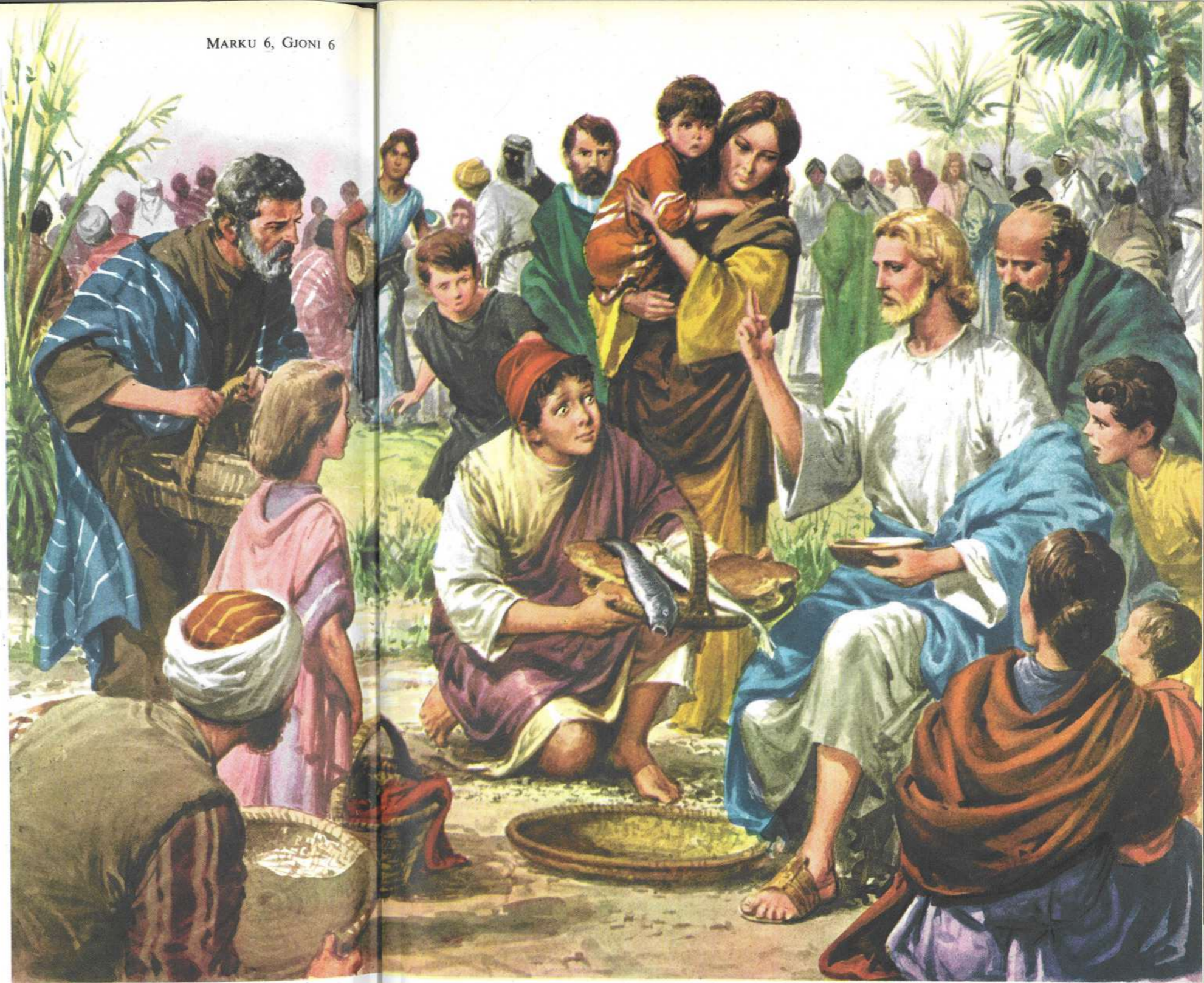
Pastaj u urdhëroi ta ulin ndenjor popullin në barë. Në atë vend kishte shumë barë.

U ulën ndenjor grupa-grupa nga njëqind e nga pesëdhjetë vetë.

Atëherë Jezusi mori pesë bukë e dy peshqit, çoi sytë kah qielli, i bekoi, i ndau dhe ua dha nxënësve bukë e nxënësit turmës. Po ashtu edhe dy peshqit ua ndau të gjithëve.

Të gjithë ngrënë dhe u ngien.

E kur u ngien, u tha nxënësve: »Mbli-

dhni tepricat që mos të tresë asgjë. I mblo-dhën, pra, dhe mbushën dymbëdhjetë shpor-ta me copa që u tepruan atyre që ngrënë — ishin pesë mijë meshkuj — pa numruar gratë e fëmijët.

Jezusi ec përmbi liqen

Kur u bë natë, nxënësit e tij u ulën në breg të detit, hynë në barkë e u nisën për anën tjetër të detit, për Kafarnaum.

Ishte errë e Jezusi ende nuk kishte ardhur te ata.

Deti po bënte valë të mëdha, sepse fry-ente erë e fortë. Pasi rremuan kund një-zetë e pesë apo tridhjetë stadje, e panë

duke ecur përmbi det e duke iu afruar barkës. Ishte kund rreth orës tre — (gjash-të). E deshi t'i kalojë. Por ata, duke e parë rishtas kah ec përmbi det, krejt ngjat barkës — kujtuan se po u shtihej diçka, u frikuan dhe bërtitën. E njëmend e panë të gjithë e u trembën për së forti.

Por ai menjëherë foli me ta dhe u tha: »Zemër he burra! Mos druani! Unë jam!«

Atëherë Pjetri i tha: »O Zot, nëse je ti, më urdhëro të vij ke ti përmbi ujë!«

Ai i tha: »Eja!«

Pjetri zbriti nga barka e po ecte nëpër ujë për të shkuar ke Jezusi. Por, kur pa erën e fortë, u frikësua dhe filloi të fundoset e bërtiti: »Më shpëto, o Zot!«

Jezusi menjëherë shtriu dorën, e kapi dhe i tha: »Fepakët, përse dyshove?«

Kur këta të dy hynë në barkë, pushoi era. Atëherë ata që ishin në barkë, ranë përmbys para tij e thanë: »Me të vërtetë je Biri i Hyut!«

Kur kaluan detin erdhën në tokën e Gjenezaretit e aty e lidhën barkën. Posa dolën prej barkës, njerëzit e atij vendi e njoftën përnjëherë e shpejtuan nëpër mbarë rrethin e filluan t'i sjellin të sëmurit në vigj atje ku dëgjonin se gjendej. E kudo hynte — në fshatra, qytete apo katunde, i vendosnin të sëmurit në tregje dhe e lutnin t'ia preknin së paku kindin e petkut të tij. Të gjithë ata që e preknin u shëronin.

Pastria ligjore dhe papastria ligjore

Rreth Jezusit u bashkuan farisenj dhe disa skribë që kishin ardhur nga Jerusalemi. Ata vunë re, se disa prej nxënësve të tij po hanin bukë me duar të papastra — dmth. të palara.

Tashti farisenjtë dhe mbarë hebrenjtë nuk hanë bukë pa i pasë larë duart deri në bërryl për arsye të dokës së të parëve. As nga tregu nuk hanë gjë pa e pasë larë. Janë edhe shumë gjëra të tjera që i mbajnë për shkak të traditës: larje gotash, katrovash e enësh remi.

Këndeje farisenjtë dhe skribët e pyetën Jezusin:

»Përse nxënësit tu nuk i mbajnë traditat e të parëve? Por hanë me duar të papastra.

Ai u përgjegji: »Hipokritë! Mirë parafoli për ju Isaia, kur shkroi:

»Ky popull — thotë Zoti — më nderon
me buzë,
ndërsa zemra e tyre është larg meje.
Kot më nderojnë
duke mësuar mësimë — rregullore
njerëzish.«

Ju lëni pas dore urdhërimin e Hyut e mbani tradita njerëzish.«

Atëherë grishi popullin të afrohej rreth tij dhe i tha: »Më dëgjoni të gjithë dhe merrni vesh mirë! Nuk e bën të papastër njeriun çka hyn në gojë, por çka del nga goja! Sepse s'ka asgjë përjashta njeriut që mund ta bëjë të papastër duke hyrë në të, por çka del prej njeriut, ajo gjë e bën të papastër.

Kush ka veshë për të dëgjuar, le të dëgjojë!«

Kur prej turmës hyri në shtëpi, iu afruan nxënësit dhe i thanë: »A e di se farisenjtë, posa e dëgjuan këtë fjalë, u shkandulluan?«

E Jezusi u tha: »Çdo bimë që nuk e ka mbjellë Ati im qiellor, do të nxirret me gjithë rrënjë! Hiqni tyre! Janë të verbër e prisra të verbërish. E kur i verbëri i prin të verbërit, të dy bien në gropë.«

Atëherë Pjetri e pyeti për veshtrimin e shembulltyrës: »Na e spjego këtë shembulltyrë!« i tha.

Ai përgjegji: »Si! Po as ju nuk jeni në gjendje ta kuptoni? Po a nuk mund ta merrni vesh se asgjë që hyn në njeri prej përjashta nuk mund ta bëjë të papastër, sepse nuk hyn në zemër, por në bark e prej andej del në nevojtoje? Por, përkundra, çka del nga goja, del nga zemra dhe kjo e bën njeriun të papastër. Sepse prej zemrës dalin mendimet e këqija, vrasat, kurorëthyerjet, fëlligshitia, vjedhjet, dëshmitë e rrejshme, blasfemitë. Këto e bëjnë njeriun të papastër. Ndërsa të ngrënë ndokush pa pasë larë duart, kjo s' e bën njeriun të papastër.«

Pastaj Jezusi u çua prej andej e shkoi në krahinën e Tirit e të Sidonit.

Kështu me nxënësit e vet erdhi në krahinën e Cezaresë së Filipit. Udhës i pyeti nxënësit e vet: »Çka thonë njerëzit, kush është Biri i njeriut?«

Ata i përgjegjen: »Për disa ai është Gjon Pagëzuesi, për do të tjerë Elia, për disa të tjerë Jeremia ose një ndër profetë.«

Atëherë i pyeti ata: »Po ju, kush thoni se jam?«

Pjetri i përgjegji: »Ti je Mesia, i Biri i Hyut të gjallë!«

E Jezusi i përgjegji Pjetrit:

»I lumi ti Simon, i biri i Jonës, sepse këtë nuk ta zbuloi mishi e gjaku, por Ati im që është në qiell! E unë po të them: Ti je Pjetër — Shkëmb dhe mbi këtë shkëmb unë do ta ndërtoj Kishën time dhe dyert e ferrit s' kanë për të dalë ngadhënjyese kundër saj! Ty do t' i jap çelësat e Mbretërisë qiellore dhe gjithçka të lidhësh mbi tokë, do të jetë të lidhur edhe në qiell e gjithçka të zgjidhësh mbi tokë, do të jetë të zgjidhur edhe në qiell.«

Atëherë u urdhëroi nxënësve mos t' i tregojnë askujt se ai është Mesia.

Jezusi lajmëron se do ta kryqëzojnë

Që atëherë Jezusi filloi t'u tregojë nxënësve të vet se i duhet të shkojë në Jerusalemin ku do të pësojë shumë prej anës së pleqve, të kryepriфтërinjve dhe të skribëve, se do ta vrasin e se të tretën ditë do të ngjallet.

Atëherë Pjetri e ndau në vete dhe filloi ta qortojë duke thënë: »Hyun e paç në ndihmë, o Zotëri! Po prite Zot! Alesi s' do të ndodhë ty një gjë e tillë!«

Por Jezusi u suall, i shikoi nxënësit dhe e qortoi Pjetrin: »M' u hiq sysh, he djallë! Je shkandull për mua, sepse nuk i ke në mend punët e Hyut, por punët e njerëzve!«

Atëherë grishi popullin me nxënësit e vet dhe u tha:

»Nëse ndokush do të vijë pas meje, le t' i bjerë mohit vetvetes, ta marrë kryqin e vet e të më ndjekë. Sepse ai që do ta shpëtojë jetën e vet, ka për ta bjerrë; përkundrazi, ai që ka për ta bjerrë jetën e vet për mua e për Ungjill, do ta shpëtojë. E çka i vlen njeriut të fitojë mbarë botën, në qoftë se e dëmton shpirtin e vet? E çka të japë njeriu si këmbim për jetën e vet?

Për të vërtetë, kujdo t'i vijë mbarre për mua e për fjalët e mia para kësaj breznie së patenzonë e mëkatnore, për të do t'i vijë mbarre edhe të Birit të njeriut kur të arrijë në lumturi të Atit të vet e në

lavdi të vet bashkë me engjëjt shenjtë. Biri i njeriut do të vijë në lavdinë e Atit të vet bashkë me engjëjt e vet dhe atëherë do t' i paguajë të gjithë simbas veprave të tyre.«

E u thoshte: »Përnjëmend po ju them: ka këtu asish që nuk do të vdesin deri që ta shohin të Birin e njeriut duke ardhur me pushtetin e tij mbretëror.«

Shndërrimi i Jezusit

Kund tetë ditë pas këtyre predikimeve, Jezusi i mori me vete Pjetrin, Gjonin e Jakobin e i ngjiti në një vend të vetmuar në mal për t'u lutur. E ndërsa po lutej, fytyra e tij u shndërrua; u shndërrua para tyre. Fytyra i shndriti si dielli e petkat iu bënë të bardha porsidrita.

Dhe, ja, dy njerëz po bisedonin me të. Ishin Moisiu e Elia, të cilët u dukën me lumturi e po bisedonin me të për vdekjen e tij që do ta bënte së shpejti në Jerusalemin.

Pjetrin e shokët e tij i kishte rënduar gjumi, por qëndruan të zgjuar dhe panë lavdinë e tij dhe ata dy burra që po rrinin me të. E ndërsa ata po ndaheshin prej tij, Pjetri i tha Jezusit:

»Mësues, është mirë të qëndrojmë këtu: po i bëjmë këtu tri tenda, një për ty, një për Moisiun e një për Elinë!«

Nuk dinte ç' thonte sepse ishin të trembur keqas fort.

E ende pa e kryer ai fjalën, ja se i mbuloi një re e shndritshme me hijen e vet dhe një zë u dëgjua nga reja, që tha:

»Ky është Biri im i dashuri, të cilin e kam për zemër! Atë dëgjoni!«

Nxënësit, posa e dëgjuan këtë zë, ranë përmbys për dhe e u trembën jashtëzakonisht fort.

Jezusi u afrua, i preku dhe u tha: »Çohuni e mos druani!«

Ata, kur i çuan sytë, s' panë askënd, përveç vetëm Jezusin.

Dhe, ndërsa po uleshin nga mali, Jezusi u urdhëroi mos t'i tregojnë askujt çka kishin parë deri që Biri i njeriut të ngjallet prej së vdekurish. Ata e mbajtën porosinë, por njëri-tjetrin e pyesnin çka

do të thotë ajo fjalë: 'të ngjallurit prej së vdekurish'?

Pastaj e pyetën: »Përse skribët thonë se më parë duhet të vijë Elia?«

E ai u përgjegji: »S' ka dyshim, më parë duhet të vijë Elia për të vënë në

vend të vet rishtas çdogjë. Veçse unë po ju them: Elia ka ardhur e bënë me të si deshën, po ashtu sikurse është për të në Shkrim të shenjtë.«

Atëherë nxënësit e morën vesh se u tha për Gjon Pagëzuesin.

Jezusi mëson nxënësit e vet

Të nesërmen, kur zbritën nga mali e erdhën ke nxënësit e tjerë, panë shumicë të madhe njerëzish rreth tyre dhe skribët që po diskutonin me ta. Mbarë ai popull, posa e panë Jezusin, u habitën dhe vrapuan me nxitim për ta përshëndetur.

E ai i pyeti: »Përse diskutoni me ta?«

Në bisedë u përzie një njeri prej pullit, ra në gjunaj para tij dhe tha: »Mësues, e prura ke ti djalin tim që ka në trup djallin, i cili s' e lë të flasë. Kudo e kap, përplas me të e djali shkumitet e kërcëllat me dhëmbë edhe ngrihet gjymtyrësh. U thashë nxënësve tu ta dëbojnë, por ata nuk mundën. O Zot, ki dhimbë për djalin tim! Po të lutem, priri sytë mbi djalin tim se nuk kam tjetër!«

Jezusi u përgjegji:

»O brezni e pafe e e prishur! Deri kur do të jem me ju e deri kur do t'u duroj? Ma bini këtu!«

E prunë. Shpirti i ndytë, posa e pa Jezusin, menjëherë e përplasi djalin; djali, i rënë ashtu për dhe, rrokullisej e shkumiste.

Jezusi e pyeti babanë e tij: »Tash sa kohë i ndodh kështu?«

I përgjegji: »Çë në fëmijëri. Shpesh herë e hedh tash në zjarr e tash në ujë për ta mbytur. E, nëse mund të bësh gjë, ki dhimbë për ne e na ndhimo.«

»Nëse mund të bësh gjë!... Përgjegji Jezusi. Gjithçka është e mundshme për atë që beson!«

Menjëherë babai i djaloshtit tha me zë të lartë:

»Besoj! Ndhimoi ti pabesimit tim!«

Kur Jezusi pa se po afrohej përherë e më shumë popull, i urdhëroi shpirtit të ndytë dhe i tha:

»Shpirt memec dhe i ndytë, unë po të urdhëroj, dil prej trupit të tij, dhe mos u kthe më në të!«

Shpirti i ndytë briti, e përplasi fort djaloshtin dhe doli prej tij. Djaloshtin mbeti fill, pors i vdekur, kështu që shumë thoshnin: »Vdiq!« Por Jezusi e kapi për dore,

dhe ai u ngrit në këmbë. Po në atë çast djaloshtin u shërua.

Kur Jezusi hyri në shtëpi, nxënësit e pyetën në veti: »Përse ne nuk mund e dëbuam?«

Ai u përgjegji: »Për arsye të pabesimit tuaj! Përnjëmend po ju them: në paçit fe edhe sa një kokërr sinapi dhe i thoni këtij mali: 'dil këndeje e shko atje!' — ka për të kaluar, dhe asgjë s' do t' u jetë e pamundshme. Ky lloj shpirti të ndytë nuk mund të dëbohet me tjetër përveç me uratë e me njënesë.«

Atëherë nxënësit iu afruan Jezusit dhe e pyetën: »Kush, thua, është më i madhi në Mbretërinë e qiejve?« Sepse filluan të diskutonin ndër vete cili prej tyre është më i madhi. E Jezusi, që i njihte mendimet e zemrës së tyre, kur ishin në

shtëpi, i pyeti: »Mbi çka keni diskutuar udhës?«

Por ata nuk bënë zë, sepse udhës kishin diskutuar kush ishte ndër ta më i madhi.

Jezusi u ul, i thirri të Dymbëdhjetit rreth vetes dhe u tha: »Kush dëshiron të bëhet i pari, le të bëhet i sprasmi i të gjithëve dhe shërbetori i të gjithëve.«

Pastaj e mori një fëmijë, e vuri në midis të tyre, e mori ngryk dhe u tha: »Përnjëmend, po ju them: nëse nuk ktheheni rishtas e nuk bëheni si fëmijët e vegjël, nuk do të hyni në Mbretërinë e qiejve. Prandaj kush e përul vetveten e bëhet i vogël si ky fëmijë, ai është, më i madhi në Mbretërinë e qiejve. Dhe kush e pranon një vogëlush si këtë në Emër tim, më pranon mua, e ai që më pranon mua, nuk më pranon mua, por atë që

më ka dërguar. Për të vërtetë, kush ndër ju të gjithë është më i vogli, ai është më i madhi.

E kush e mëson të mëkatnojë njërin prej këtyre të vegjëlve që besojnë në mua, për të do t' ishte më mirë t'i varej për qafe guri i mullirit që e sjell gomari e të hidhej në fund të detit. Mjerë bota për shkak të shkandujve! Vërtet, për fat të keq, patjetër vijnë shkandujt, porse i mjeri ai nëpër të cilin vjen shkandulli!

Prandaj, nëse dora jote të çon në mëkat, preje! Më mirë është për ty të hysh dorë e dorë në jetë, se me të dy duart të shkosh në gjehenë — zjarr të pafiksëm. E nëse këmba jote të çon në mëkat, preje! Më mirë është për ty të hysh në Jetë e shqipëti, se t' i kesh të dy këmbët e të hidhesh në gjehenë. Gjithashtu po qe

se syri yt të çon në mëkat, nxirre! Më mirë është të hysh në Mbretërinë e Hyut me një sy, se t' i kesh të dy e të qitesh në gjehenë, ku krimbi i tyre nuk cof e zjarri nuk fiket.

Në qoftë se vëllai yt të bie në faj, shko e qortoje vetëm për vetëm. Në qoftë se të dëgjon, e ke fituar vëllanë tënd. Në qoftë se nuk të ndëgjon, bjer me vete edhe një ose dy vetë të tjerë, që me dëshminë e dyve ose të treve të vërtetohet çdo fjalë. Në qoftë se as ata nuk i ndëgjon, thuaj Kishës. Në qoftë se as Kishën nuk e ndëgjon, le të jetë për ty si një pagan ose tatimtar.

Prapë po ju them: në qoftë se dy vetë prej jush të një mendimi luten për çfardo sendi, Ati im që është në qiell, do t'ua japë. Sepse, ku janë dy ose tre të bashkuar në emër tim, aty jam edhe unë, në midis të tyre.»

Shembulltyra mbi shërbëtorin e pa mëshirë

Atëherë iu afrua Pjetri dhe i tha:

»Zotëri, nëse vëllai im gabon kundër meje, sa herë duhet ta fali? Athua deri në shtatë herë?«

Jezusi i përgjigji:

»Nuk po të them deri më shtatë herë, por shtatëdhjetë herë shtatë herë!

Prandaj Mbretëria e qiejve është në përn-

gjasim me mbretin që deshi të rregullojë llogaritë me shërbëtorët e vet. E kur filloi të vërë llogari, ia prunë njërin që i kishte borxh dhjetë mijë talenta. E, pasi nuk mund t'i kthente, zotëria i tij dha urdhër të shitej ai, gruaja e tij, fëmijët e tij dhe krejt pasuria e tij e të kthehej borxhi.

Atëherë shërbëtori i ra ndër këmbë dhe i lutej duke thënë: 'Zotëri, ki duresë me mua dhe do t'i kthej të gjitha!'

Zotëria pati dhimbje për atë shërbëtor, e liroi atë dhe ia fali borxhin.

Por, kur ky shërbëtor doli prej andej, u takua në një shërbëtor tjetër shok të vetin, që i kishte borxh njëqind denarë. Dhe, si e zuri, e kapi në fyt duke i thënë: 'Ma kthe borxhin!'

Atëherë i ra ndër këmbë shoku i tij dhe i lutej: 'Ki duresë me mua dhe do t'i i kthej të gjitha!' Por ai nuk deshi e shtiu në burg deri sa të kthente borxhin.

Kur bashkëshërbëtorët panë se çka u bë, u ra keq jashtëzakonisht fort dhe shkuan e i lajmëruan zotërisë gjithçka ndodhi. Atëherë zotëria i tij e thirri dhe i tha: 'Shërbëtor i keq, ta fala tërë borxhin sepse m'u lute, po a nuk u desh që edhe ti të kishe dhimbje për shokun tënd sikurse edhe unë pata dhimbje për ty? E në hidhërimin e vet zotëria ua dorëzot torturuesve deri të kthejë krejt borxhin.

Kështu do të bëjë me ju edhe Ati im qiellor, në mos falshi secili vëllanë e vet me gjithë zemër.»

Kur erdhi koha që Jezusi të jetë marrë nga kjo botë/për të shkuar në qiell/, ai pruri vendim të palëkundshëm të shkojë në Jerusalem.

Ndërsa po udhëtonin iu afrua një skrib dhe i tha: »Mësues unë dëshiroj të vij pas teje kahdo të shkosh.«

Jezusi i tha: »Dhëpërat kanë strofulla e shpendët e qiellit çerdhe, e Biri i njeriut nuk ka ku ta mbështesë kryet!«

Një tjetri prej nxënësish i tha: »Eja pas meje!«

Por ai i tha: »Zotëri, më lejo të shkoj një herë e ta varros tim atë.«

E Jezusi i përgjigji:

»Lëri të vdekurit t'i varrosin të vdekurit e vet e ti eja e prediko Mbretërinë e Hyut!«

Një tjetër i tha: »Unë po vij pas teje, o Zot, por më lejo një herë të shkoj e të përshëndetem me anëtarët e familjes sime.«

Jezusi i përgjigji: »Asnjëri që e vë dorën e vet mbi parmendë e sillet e shikon mbas, ai nuk është i përshtatshëm për Mbretërinë e Hyut.«

Jezusi zgjedh shtatëdhjetë e dy nxënësit tjerë

Pastaj Zoti caktoi edhe shtatëdhjetë e dy të tjerët, nxënës të vet dhe i dërgoi nga dy e dy para vetes në çdo qytet dhe vend ku ai mendonte të shkojë. U thoshte:

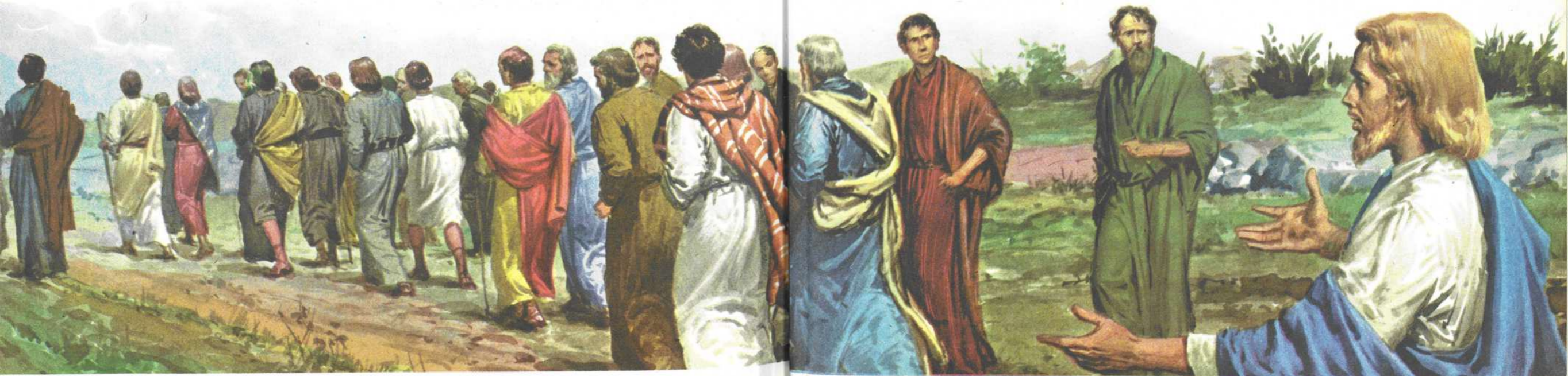
»Korra është e madhe e punëtorë janë pak. Lutuni zotërisë së korrës të çojë punëtorë në korrën e vet. Shkoni! Ja, po ju dërgoj porsiqingja në midis të ujëve. Mos mbani as qese as strajcë, as të mbathura e udhës mos përshëndetni askë. Në cilëndo shtëpi që të hyni, më parë thoni: 'Paqa me këtë shtëpi!' Po qe se është aty ndokush mik i paqës, paqa e juaj do të zbresë mbi të, e në qoftë se s' është asnjë, paqa do të kthehet te ju. Në atë shtëpi rrini! Hani e pini çka atyre t' u ndodhë, sepse punëtorë ka të drejtë në rrogën e vet. Mos kaloni prej një shtëpie në tjetër.

Edhe në çdo qytet që të hyni dhe t' ju pranojnë, hani çka t' u vënë përpara! Shëroni të sëmurit që janë në të e thoni popullit: 'U është afuar Mbretëria e Hyut!'

Po edhe në cilindo qytet të hyni e nuk u pranojnë, dilni në rrugat e tij e thonu: 'Deri edhe pluhurin e qytetit tuaj, që u kap për të mbathura tona, po ua shkundim! Por kaq dinie: Është afuar Mbretëria e Hyut?' Unë po ju them: Sodoma do ta ketë më lehtë në atë ditë se ai qytet. Kush u ndëgjon ju, më ndëgjon mua; kush u përbuz ju, më përbuz mua. E kush më përbuz mua përbuz atë që më ka dërguar.«

Samaritani i dhimbshëm

Dhe, ja, një dijetar Ligji u ngrit e, me qëllim që ta provojë, e pyeti: »Mësues, çka duhet të bëj për të fituar jetën e pasosur?«

Ai i përgjegji: »Çka shkruan në Ligj? Çfarë lexon atje?«

Dijetari i përgjegji: »'Duaje Zotin, Hyun tënd, me gjithë zemrën tënde, me gjithë shpirtin tënd, me gjithë fuqinë tënde dhe me gjithë mendjen tënde dhe shokun tënd porsi vetveten!'«

Jezusi i tha: »Përgjegje krejt mirë. Vepro ashtu dhe do të jetosh!«

Por ai, duke dëshiruar të përligjej, e pyeti Jezusin: »Kush është shoku im?«

Jezusi vazhdoi e tha:

»Një njeri, duke zbritur prej Jerusalemit në Jerihon, u takua në cuba, të cilët e plaçkitën, e plagosën dhe shkuan duke e lënë veç gjallë. Rastësisht po asaj rrugë po ulej një prift. E pa dhe e vazhdoi rrugën. Po ashtu edhe një levit, kur arriti aty, e pa dhe vazhdoi rrugën.

Përkundrazi, një samaritan që ishte në udhëtim, erdhi te ai e, kur e pa, pati dhimbë për të, iu afrua, ia lidhi plagët duke ia larë me verë e me vaj, e vuri mbi shtazën e vet, e çoi në bujtore dhe u kujdesua për të. Të nesërmen nxori dy denarë, ia dha bujtarit dhe i tha: »Kujdesu për të dhe, çka të shpenzosh më shumë, do ta jap kur të kthehem'.

Çka të thotë mendja, cili prej këtyre të treve u dëftua shok i këtij njeriu që u takua në cuba?«

Ai i përgjegji: »Ai që pati mëshirë për të.«

I tha Jezusi: »Hajd e bëj edhe ti ashtu!«

Djaloshi pasanik

E kur Jezusi doli në rrugë, një nga bujarët, u lëshua vrap, ra në gjunj para tij dhe e pyeti: »Mësues i mirë, çka më duhet të bëj për të fituar jetën e pasosur?«

Jezusi i tha:

»Përse më thua i mirë? Askush s' është i mirë, përveç një i vetmi Hy! Por, nëse do të hysh në jetë, mbaj urdhërimet!«

Ai pyeti: »E të cilat?«

Jezusi i përgjegji:

»Urdhërimet i di:

'Mos vra!

Mos the kurorën!

Mos vidh!

Mos bëj dëshmi në rrenë!
Mos vidh!
Ndero babanë e nënën tënde!
Duaje të afërmin tënd porsì vetveten!»

Djaloshi i tha: »Mësues, të gjitha këto i kam mbajtur që prej rinisë sime. Çka më mungon tjetër?»

Atëherë Jezusi e shikoi ëmbël, iu pëlqye dhe i tha: »Vetëm edhe një gjë të mungon. Nëse do të jesh i përsosur shko, shit çka ke, ndajau skamnorëve dhe ke për të pasur visar në qiell. Atëherë kthehu, merre kryqin tënd e eja pas meje!»

Por djaloshi, kur e dëgjoi këtë fjalë, u prish e i trishtueshëm u largua, sepse kishte pasuri të madhe.

Jezusi, pasi i lëshoi sytë për rreth e si e pa ashtu të trishtuar, u tha nxënësve të vet: »Sa vështirë njerëzit e pasur do të hyjnë në Mbretërinë e Hyut!»

Nxënësit mbetën shtang prej këtyre fjalëve të tija. Për këtë arsye Jezusi rishtas ua përsëriti: »Bijtë e mi! Sa vështirë e kanë të hyjnë në Mbretërinë e Hyut ata, të cilët e ngulën zemrën e vet në pasuri! Më lehtë e ka kamela të përshkohet nëpër

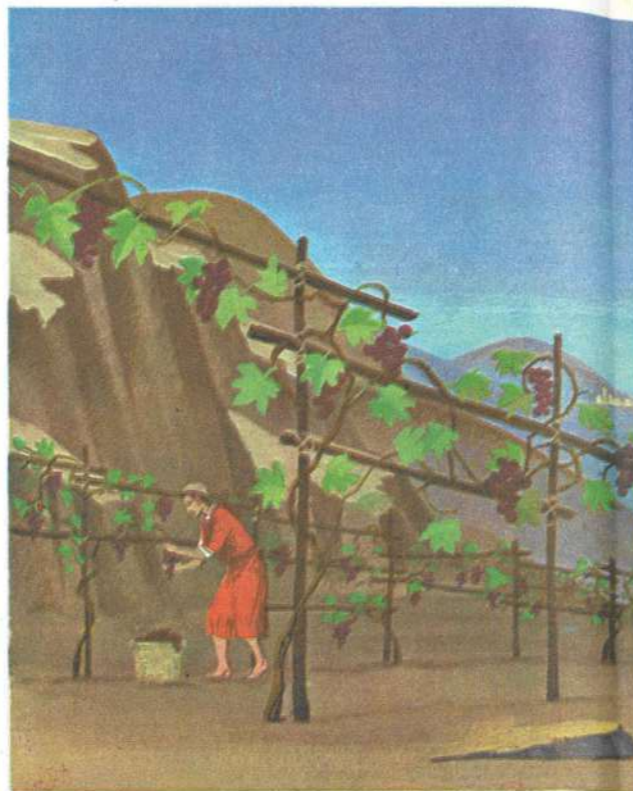

vrëmën e gjilpërës, se të hyjë i pasuri në Mbretërinë e Hyut!»

Nxënësit, kur i ndëgjuan këto fjalë, u çuditën për së forti e i thoshnin njëri-tjetrit: »Po kush atëherë do të mund të shëlbohet?»

Jezusi i nguli sytë mbi ta dhe tha: »Sa për njerëz njëmend është punë që s' bëhet, por jo për Hyun! Hyu mund të bëjë gjithçka.»

Atëherë Pjetri e mori fjalën dhe pyeti:

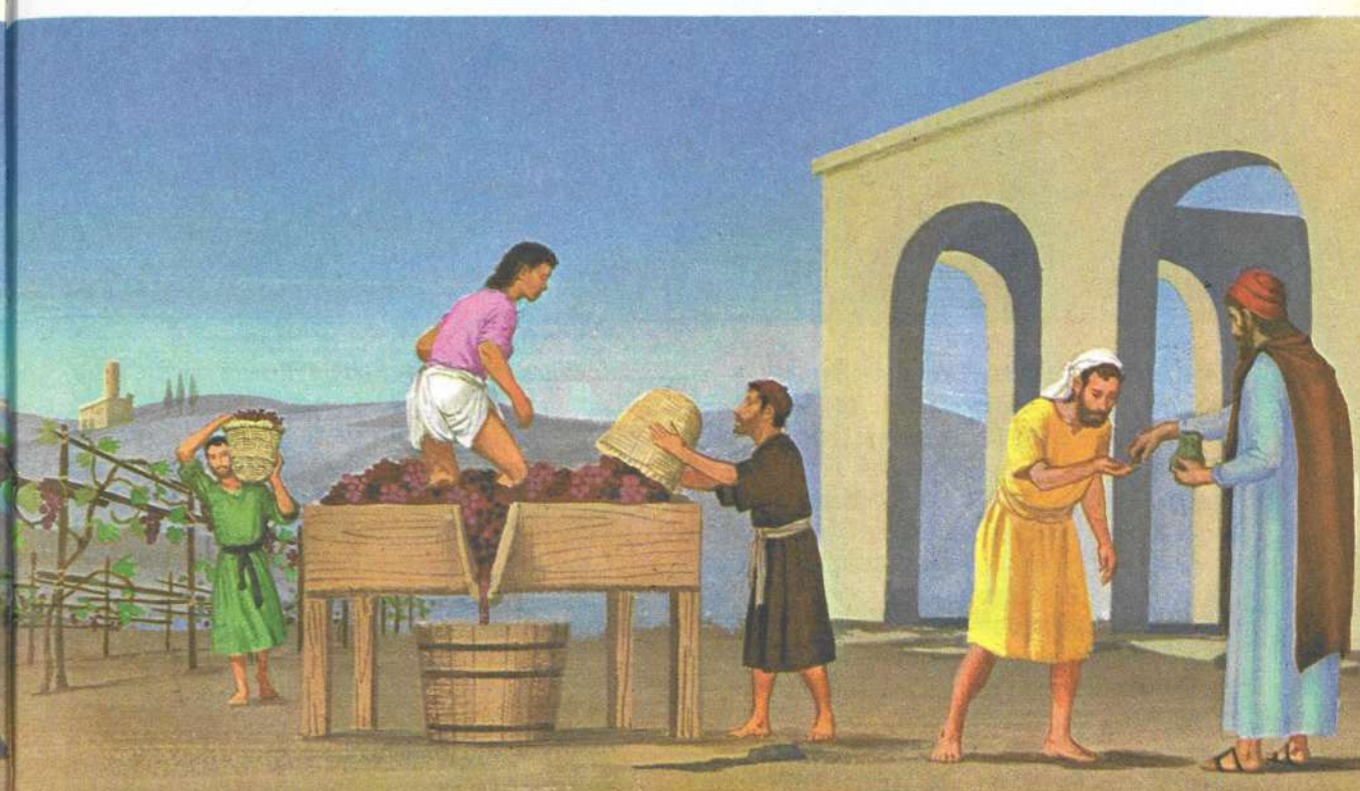
»Qe, ne lamë çdogjë e erdhëm pas teje, ne atëherë çka do të fitojmë?»

Jezusi i përgjegji: »Për të vërtetë, po ju them: ju që keni ardhur pas meje, në ripërtritje të botës — kur Biri i njeriut të rrijë mbi fronin e lavdisë së vet — edhe ju do të rriini mbi dymbëdhjetë frone dhe do të gjykoni dymbëdhjetë fiset e Izraelit. Po edhe kushdo që të lërë për dashuri të Emrit tim, për dashuri të Ungjillit e të Mbretërisë së Hyut shtëpinë, ose vëllezërit, ose motrat, ose babanë ose nënën, ose gruan, ose fëmijët, ose arat do të marrë njëqind për një edhe në këtë botë — edhepse me salvime — e në botën e ardhshme Jetën e pasosur.

Shumë veç asish që janë të parët, do të jenë të mbramë, ndërsa shumë të mbramë do të jenë të parët.»

Shembulltyra mbi punëtorët në vreshtë

»Mbretëria e qiejve është e ngjashme me atë zotshtëpie, i cili doli heret në mëngjes për të gjetur punëtorë për vreshtën e vet. E, si u godit me punëtorë nga një denar në ditë, i çoi në vreshtën e vet. Pastaj

doli rreth orës së tretë, pa do të tjerë duke ndenjtur të papunë në treg e u tha: 'Shkoni edhe ju në vreshtën time e do t'u jap sa të jetë drejt!' Edhe ata shkuan. Prap doli rreth orës gjashtë dhe orës nëntë e bëri ashtu. Doli rishtas rreth orës njëmbëdhjetë, gjeti të tjerët që po rrinin të papunë dhe u tha: »Përse rriini këtu të papunë gjithë ditën?' Ata i përgjegjën: 'Sepse askush nuk na mori në punë.' Ai u tha: 'Shkoni edhe ju në vreshtën time!'

Si u bë mbrëmje, i zoti i vreshtës i tha kujdestarit të vet: 'Thirri punëtorët dhe jepu pagën — fillo prej atyre të fundit e mbaro në të parët.' Erdhën ata të të njëmbëdhjetës orë e morën secili nga një denar. Kur erdhën të parët, menduan se do të marrin më shumë, por edhe ata morën nga një denar. Por, duke e marrë, ankoheshin kundër zotshtëpisë e thoshnin: 'Këta të fundit punuan vetëm një orë e ti i barazove me ne që kemi bërë mund gjithë ditën e duruar vapën.'

E ai i përgjegji njërit prej tyre: 'Mik, s'po të bëj padrejtësi! Merr sa të përket e nisu! Unë dua t' i jap edhe këtij të fundit sa ty! A nuk kam të drejtë të bëj

me pasurinë time si më pëlqen mua? Vallë, a duhet të jesh ti smirëzi pse unë jam i mirë?'

Kështu të fundit do të jenë të parët e të parët të fundit.»

Çështja lidhur me pandashmërinë e kurorës

Atëherë iu paraqitën disa farisenj dhe, me qëllim që ta sprovonjë, e pyetën: »A është e lejueshme ta lëshojë burri gruan për ndonjë arsye?» Jezusi u përgjegji: »A nuk keni lexuar se Ai që i krijoi ata në fillim, 'i krijoi mashkull e femër' e tha: 'prandaj njeriu do ta lërë t'atin e t'ëmën e do të bashkohet me gruan e vet dhe të dy do të jenë një trup i vetëm?' Kështu, pra, ata nuk janë më dy, por një trup i vetëm.

Pra çka Hyu ka Bashkuar, njeriu mos të guxojë ta ndajë!»

Por ata vijuan: »E përse atëherë Moisiu urdhëroi: 'të jepet letërnarja e të lëshohet gruaja?'»

Ai u përgjegji: »Moisiu u lejot t'i lëshoni gratë tuaja për shkak të zemrës suaj të ngurrte. Në fillim nuk ka qenë ashtu.

sime ua jap skamnorëve! E, nëse ia kam bërë ndokujt padrejt, ia kthej katërfish.«

Atëherë Jezusi i tha:

»Sot i ka ardhur shpëtimi kësaj shtëpi, sepse edhe ky është bir i Abrahamit. Biri i njeriut erdhi të kërkojë e të shpëtojë atë që pat humbur.«

Marta e Maria

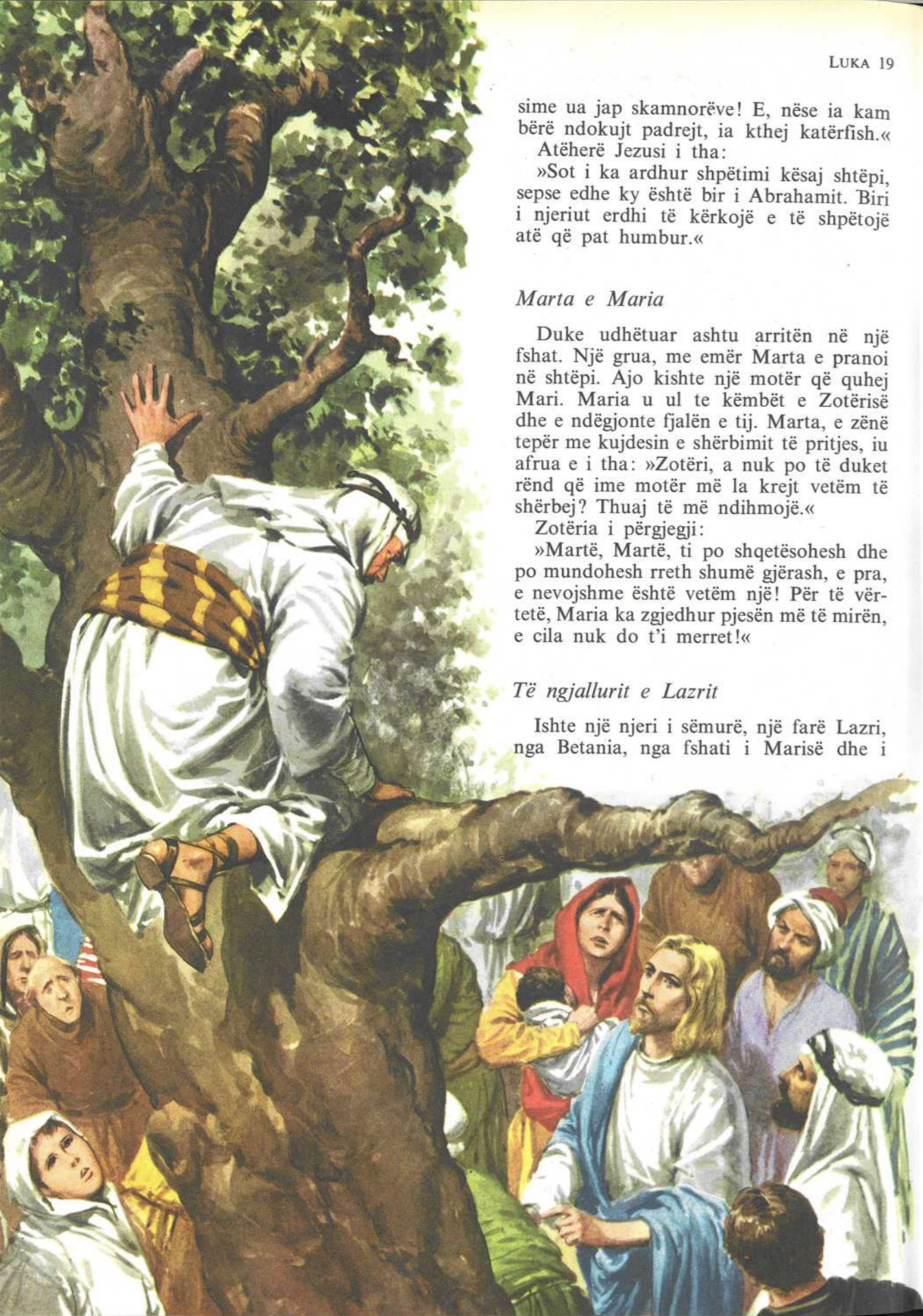
Duke udhëtuar ashtu arritën në një fshat. Një grua, me emër Marta e pranoi në shtëpi. Ajo kishte një motër që quhej Mari. Maria u ul te këmbët e Zotërisë dhe e ndëgjonte fjalën e tij. Marta, e zënë tepër me kujdesin e shërbimit të pritjes, iu afrua e i tha: »Zotëri, a nuk po të duket rënd që ime motër më la krejt vetëm të shërbej? Thuaj të më ndihmojë.«

Zotëria i përgjegji:

»Martë, Martë, ti po shqetësohesh dhe po mundohesh rreth shumë gjërash, e pra, e nevojshme është vetëm një! Për të vërtetë, Maria ka zgjedhur pjesën më të mirën, e cila nuk do t'i merret!«

Të ngjallurit e Lazrit

Ishte një njeri i sëmurë, një farë Lazri, nga Betania, nga fshati i Marisë dhe i

motrës saj Martës. Maria ishte ajo që e pati përruar Zotërinë me erëra të mira dhe i pat fshirë këmbët e tija me flokët e saj. Pra, vëllai i saj, Lazri, ishte i sëmurë. Prandaj motrat i çuan fjalë Jezusit: »Zotëri, ja, ai, të cilin ti e do, është i sëmurë.«

Kur Jezus ndëgjoi, tha: »Kjo sëmundje nuk është për vdekje, por për lavdi të Hyut, që në saje të saj të nderohet Biri i Hyut.«

E Jezusi e kishte fort për zemër Martën dhe vëllanë e saj, Lazrin. Megjithatë, kur mori vesh për sëmundjen e tij, u ndal edhe dy ditë në vend ku ndodhi. Veç atëherë u tha nxënësve: »Hajdeni të shkojmë rishitas në Judé!«

Nxënësit i thanë: »Mësues, po ti, hebrenjtë tani deshën të vrasin me gurë e ti rishitas mendon të shkosh atje?«

Jezusi u përgjegji:

»Po a nuk i ka dita dymbëdhjetë orë?

Kush ec ditën nuk merr në thua, sepse e sheh dritën e kësaj bote. Ndërsa kush ec natën, merr në thua, sepse nuk ka dritë në të.«

U tha kështu e pastaj shtoi:

»Lazri, dashamiri ynë, fle, por po shkoj ta zgjoj.«

Atëherë i thanë nxënësit: »Zotëri, nëse fle, do të shërohet.«

Jezusi u tha për vdekjen e tij e ata menduan se foli për gjumë të rendomtë. Atëherë Jezusi u tha haptas:

»Lazri ka vdekur! Jam i kënaqur pse s'ndodha atje e shi për ju — që të besoni. Por çohuni të shkojmë te ai!«

Atëherë Toma, që quhet Binak, u tha bashkënxënësve: »Të shkojmë edhe ne e të vdesim bashkë me të!«

Kur, pra, Jezusi arriti, pa se Lazri ishte tash katër ditë në varr. E-Betania ishte ngjat Jerusalemit, kund pesëmbëdhjetë sta-

dje. Shume hebrej kishin ardhur te Marta e Maria për t'u shprehur përdhimtimet për vëllanë e tyre.

Kur Marta mori vesh se po vinte Jezusi, i doli para, ndërsa Maria ndenj në shtëpi. Atëherë Marta i tha Jezusit:

»Zotëri, të kishe qenë ti këtu, vëllai im nuk do të kishte vdekur. Por edhe tani e di se Hyu do të japë gjithçka të lypësh prej Hyut.«

Jezusi i tha:

»Do të ngjallet vëllai yt!«

Marta i tha: »E di se do të ngjallet në ditën e të ngjallurit në ditën e fundit.«

Jezusi i tha:

»Unë jam të ngjallurit dhe jeta:

kush beson në mua, edhe në pastë vdekur, do të jetojë.

Po edhe kush jeton e beson në mua, nuk do të vdesë askurrë.

është këtu dhe të thërret.«

Ajo, posa dëgjo, u çua me shpejtësi dhe shkoi te ai. Jezusi ende nuk kishte hyrë në fshat, por deri atëherë qëndroi atje, ku e kishte ndeshur Marta.

Tashti hebrej të që ishin me Marinë në shtëpinë e saj e po e ngushëllonin, kur panë se si u ngrit me shpejt dhe doli përjashta, shkuan pas saj të mbushur mendjeje se po shkonte te varri për të qarë.

Maria, si arriti atje ku ishte Jezusi dhe, si e pa, i ra ndër këmbë dhe i tha:

»Zotëri, të kishe qenë ti këtu, im vëlla s'do të kishte vdekur!«

Jezusi kur e pa duke qarë dhe se po qanin edhe hebrejtë që e përcillnin, u trand në shpirt, u turbullua dhe pyeti:

»Ku e keni vënë?«

I përgjegjën: »Zotëri, eja e shih!«

E Jezusit i ngufi vaji.

erdhi ke varri. Ishte shpellë e në grykë të saj ishte i vendosur një gur.

Jezusi tha: »Hiqne gurin!«

I tha Marta, motra e të ndjerit: »Zotëri, ka marrë erë! Janë katër ditë që është brenda!«

I tha Jezusi: »A nuk të kam thënë: nëse do të besosh, do ta shihësh lavdinë e Hyut?«

E hoqën, pra, gurin.

Atëherë Jezusi i lartësoi sytë e tha:

»Ati im, të falënderoj se më ke veshtruar. Unë e kam ditur se gjithmonë më

ndëgjon; por thashë kështu për shkak të popullit që më rrethon:

që të besojnë se ti më ke dërguar.«

Si foli kështu, thirri me zë të madh: »Lazër, dil jashtë!«

në të. Disa prej tyre shkuan te farisenjtë dhe u treguan çka bëri Jezusi.

Kryepiftërinjtë dhe farisenjtë duan ta vrasin Jezusin

Për këtë arsye krerët e piftërinjve dhe farisenjtë bashkuan Këshillin e lartë në kuvend. Thoshnin: »Çka të bëjmë? Ky njeri po bën shumë mrekulli. Nëse e lamë kështu, të gjithë do të besojnë në të, atëherë do të vijnë romakët e do të na e pushtojnë vendin edhe popullin. Njëri prej tyre, Kajfa — kryepifti i atij viti — u tha: »Ju s'dini asgjë! Dhe nuk mendoni se është më mirë për ju të vdesë vetëm një njeri për popull, se të mbarojë mbarë populli!«

E nuk e tha këtë fjalë prej vetvetes, por mbasi ishte kryepifti i atij viti — profetizoi se Jezusi do të vdesë për popull, dhe jo vetëm për popull, por edhe për t'i bashkuar në një të gjithë të bijtë e Hyut. Po atë ditë prunë vendimin ta vrasin.

Për këtë arsye Jezusi nuk dilte më botërisht nëpër hebrej, por prej andej shkoi në një vend përngjat shkretëtirës, në qytet që quhet Efraim dhe bashkë me nxënës banonte aty.

Gostia në Betani

Gjashtë ditë para Pashkës Jezusi erdhi në Betani, ku jetonte Lazri të cilin Jezusi e ngjalli prej të vdekurish. Aty ia bënë gati darkën në shtëpinë e Simonit të gërbulur. Marta u shërbente e njëri prej atyre, që ishin në tryezë, ishte Lazri. Atëherë Maria mori një libër parfumi nardi të pastër, dhe, ndërsa Jezusi po rrinte në tryezë, pasi e theu enën alabastri ia zbrazi mbi krye dhe ia leu Jezusit këmbët e ia fshiu me flokët e vet. Mbarë shtëpia u mbush me erë të këndshme të parfumit.

A e beson ti këtë gjë?«

»Po, o Zotëri — i përgjegji Marta — Unë besoj se ti je Mesia, Biri i Hyut, që duhet të vijë në botë!«

Si tha kështu, shkoi dhe thirri Marinë, motrën e vet dhe i tha në vesh: »Mësuesi

Atëherë hebrejtë thoshnin: »Shih, sa fort e ka dashur!« E disa thoshnin: »Athua se ky që i dha të pamit e syve të verbërit, nuk mundi të bëjë që ky mos të vdiste?«

Atëherë Jezusi, rishtas i përmalluar thellë,

Dhe ai që pat vdekur doli jashtë i lidhur duarsh e këmbësh me rripa pëlhure. Fytyrën e kishte të mbështjellë me rizë.

Jezusi u tha: »Zgjidhne dhe lëne të ecë!«

Atëherë shumë hebrej që kishin ardhur te Maria, kur panë çka bëri Jezusi, besuan

Atëherë Judë Iskarioti — njëri prej nxënësve të tij, ai që do ta tradhtonte — tha:

»Përse nuk u shit ky parfum për treqind denarë e nuk u shpërnda ndër skamnorë?«

Foli kështu, jo pse ishte fort në kujdes për skamnorë, por pse ishte vjedhës e, mbase ai e mbante qesën, hajnonte nga pak çka qitej brenda.

Po edhe disa nxënës të tjerë e shikonin këtë veprim me pakënaqësi e i thoshnin njëri-tjetrit: »Përse të shkohet dëm ky parfum!« e ia morën për të keq.

E Jezusi tha: »Lëne! Pse po e trazoni! Ajo kreu një vepër të mirë kundrejt meje.

Skamnorët i keni gjithmonë me vete dhe mund t'u bëni mirë kur të doni, përkundrazi, mua nuk do të më keni përherë. Ajo bëri çka mundi: që më narë ma leu trupin tim për varresë. Përnjëmend po ju them: kudo në botën mbarë të predikohet Ungjilli, do të tregohet edhe çka ajo bëri — në përkujtimin e saj.«

Një shumicë hebrenjsh mori vesh se Jezusi gjendej atje e rranë, jo vetëm për shkak të Jezusit, por edhe për të parë Lazrin, të cilin e ngjalli prej së vdekurish. Krerët e priftërinjve vendosën të vrasin edhe Lazrin, sepse për shkak të tij shumë hebrenj i lënin ata e besonin në Jezusin.

Të kryqëzuarit

Të ngjallurit

Të ngriturit në qiell